

új város

az egység kultúrája

Kapcsolat

Kapcsolat, közösség, kultúra
Fiatalok az egyesült világért

El Camino sodrában
interjú Ferentzi Csabával

Chiara Luce Badano
Maria Voce a boldoggá avatásról

új város

Közéleti kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:

1163 Budapest, Kistereny u. 54.

Telefon: 328-0785

E-mail: ujvaros@fokolare.hu

Adminisztráció:

ujvarosiroda@fokolare.hu

Lapszerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyfi Krisztina,
Bakacsi Viktória, Fábíán Zsuzsanna,
id. Frivaldszky János, Göbel Ágoston,
Hortoványi Emőke, Horváth Viktória,
Körmendy Imre, Medvey Judit, Nagy
Márta, Rieth Zsuzsanna, Sudár Balázs,
Tóth Judit, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomtatás:

RG Press Kft. Budapest
Felelős vezető: Vankó Gábor
Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Előfizethető a szerkesztőségben

Éves előfizetési díj 2010-re: 4 500 Ft.
Külföldre: 37 euro
Támogatói előfizetés: 8 000 Ft.

Címlap: Papp Gábor

Hátlap: Sudár Balázs

TESTVÉRLAPJAINK:

Olaszország: **Città Nuova** (CN).
Amerikai Egyesült Államok: **Living City**.
Argentína: **Ciudad nueva**.
Belgium: **Nieuwe Stad**.
Brazília: **Cidade Nova**.
Bulgária: **Nov Svjat**.
Cseh Köztársaság: **Novo mesto**.
Dánia: **Ny Stad**.
Franciaország: **Nouvelle Cité**.
Fülöp-szigetek: **New City**.
Hollandia: **Nieuwe Stad**.
Horvátország: **Novi Svijet**.
India: **Living city**.
Japán: **Uno**.
Kanada: **Nouvelle Cité**.
Katalónia: **Ciutat nova**.
Kenya: **Africa New City-Nouvelle Cité**.
Kína: **San Sing**.
Kolumbia: **Ciudad Nueva**.
Korea: **Kumul**.
Lengyelország: **Nowe miasto**.
Libanon: **Al-madina al-dzsadida**.
Litvánia: **Naujasis Miestas**.
Mexikó: **Ciudad Nueva**.
Nagy-Britannia: **New City**.
Németország: **Neue Stadt**.
Pakisztán: **Hayat**.
Portugália: **Cidade Nova**.
Románia: **Oraş Nou**.
Spanyolország: **Ciudad Nueva**.
Svédország: **Enad Värld**.
Szerbia: **Novi Svet**.
Szlovákia: **Nové Mesto**.
Szlovénia: **Novi svet**.
Uruguay: **Ciudad Nueva**.
Venezuela: **Ciudad nueva**.

UGYE, ÉRDEMES BESZÉDET TANULNI?

Egy csodáról szeretnék beszámolni: megmentettem egy ember életét.

Egyik tanítványom bolttulajdonos. Rájött, hogy az a hang, amit használ, nem fejezi ki a személyiségét, mert gyakran túl magas, sokat krárog, és így tovább.

Sokat gyakorolt, és már a második alkalommal használni tudta új hangszínét, és gyakorlatilag abbahagyta a krárogást. Az elmúlt órán arról beszéltem, hogy tudatosan kontroll alatt kell tartani magunkat, nem szabad elveszíteni az önuralmunkat, felcsattanni, rikácsolni. Környezetünkkel akkor tudunk valódi párbeszédet folytatni, ha „nulla energiaszinten” vagyunk mindketten (ez saját teóriám). Házi feladatként kapta, hogy próbálja megvalósítani ezt a fajta tudatos önuralmat minél többször.

Még aznap történt: késő délután hazarohant valamiért a férje kérésére, és a konyhán átszaladva bekapott egy darab halat, mert már nagyon éhes volt. Azonnal érezte, hogy baj van. Nem tudott nyelni, de levegőt is alig kapott. Arra gondolt, itt fog meghalni a konyhakövön, és senki nem jön segíteni, a férje pedig hiába várja, amit kért.

Aztán rögtön eszébe jutott, amit tanítottam: nem krárogni, uralkodni magunkon, tudatosan. Telefonált egy ismerősének, akiről tudta, hogy sok orvos barátja van: „Figyelj! Most beülök az autómba, és a kórházhoz megyek. Várjon ott egy olyan orvos, aki ki tudja venni a torkomból a halszállkát.”

A sebészorvos azonban nem látta a szállkát, annyira mélyen volt. Felmerült a gégemetszés, mert már alig kapott levegőt.

Egy másik sebészt is odahívtak, és ekkor Margó annyit mondott: „Mondják meg, mit kell tennem, meg fogom csinálni. A férjem vár engem, mindent megteszek, ne műtsenek.”

Elszibbasztották a gégejét, aztán egy műszerrel és egy tükörrel benyúltak a torkába. Egy 4,5 centiméteres halcsont-darab volt alaposan a gégefedőjébe fúródva. Ha otthon elkezd köhögni, krárogni, és pánikba esik, nagyon nagy eséllyel tényleg megfullad. BRRR!

Ezt elmondva, átölelt, és annyit mondott, hogy ha csak ezért kellett volna megismernie engem, már megérte volna, de van még más is. Felkérték a férjét, hogy legyen önkormányzati képviselőjelölt a körzetükben, de mivel nagyon forrófejűnek ismeri önmagát, nem alkalmas ilyesmire, ám tud ajánlani valakit maga helyett: a feleségét. Megbeszélték a jelölő szervezetben, Margóval is elbeszélgettek, és ő elvállalta.

„Zsuzsa! – mondta végül. Én tudtam, hogy változtatni kell a hangozom, hogy szerethetőbb és eredményesebb legyek. Te pedig már az első alkalommal megmondtad nekem, hogy a személyiségem változása követelte a hangterápiát, és most ez a kettő összetételalkozott. Fél éve nevettem volna egy ilyen közszereplői feladaton, most pedig úgy érzem, tényleg alkalmas lehetek rá.”

Szerintetek érdemes beszédet tanulni?

Fábíán Zsuzsanna – Eger

ALBERT CAMUS
ÉS A TOBBIK

Megint érzékelem, mennyire új szemszögbe terelnek az Új Város lap írásai. Félek a számító-gép megmerevítő hatalmától, különösen a gyerekeket látva, vagy az elgyökértelenedéstől a nagyvárosi életformában, amíg meg nem látom itt a kapszola-

Nézőpont

- 5 Hová érkezünk?
Kulturális biodiverzitás

Az élet igéje

- 6 SZEPTEMBER
Megbocsátok neked!
8 AZ IGE ÉLETE
Éljen a vasút!
Vendéget vártam
9 OKTÓBER
Az igazi szeretet

Társadalom

- 10 MAI PAPOK
Élő sejtek
12 BIODIVERZITÁS
Hiányozni fognak

Aktuális

- 14 HÍRMOZAIK
15 ESEMÉNYEK
Chiara Luce Badano
boldoggá avatása

Az egység lelkesége

- 16 ELŐTTÜNK JÁRTAK
Természetes volt,
mégis rendkívüli

- 18 ÁZSIAI KÖRUTAZÁS 3.
A buddhizmus
fellegvárában

- 20 **XVI. BENEDEKNÉL**
Chiara nyomdokain
- 22 **FIATALOK**
Kapcsolat, közösség

Kultúra

- 24 **TÖRTÉNELEM**
Ötvenhat örökösei

Középkép

- 26 **ZARÁNDOKLAT**
El Camino sodrásában

- 29 **IDŐSEK EGYEDÜL**
A vacsoravendég

Megkérdeztük

- 30 **EGÉSZSÉGÜNK**
Ha a szívünk
akadékoskodik

- 31 **GYERMEKEINK VILÁGA**
Nem értem őket

Életmód

- 32 **FOGYASZTÓI SZEMLÉLET**
Mintha örökké élnénk

- 33 **ALKOTÓ**
Zavarba ejtő kísérlet

Utolsó oldalak

Avatar(olás) a moziban

ÚJ ÚTON

A mikor elgondolom, hogy én XY (mindenki behelyettesítheti a saját nevét) itt ülök a teremtett világ „kellős közepén”, az eddig ismert legalább százmilliárd galaxis egyikehez, a Tejútrendszerhez tartozó Naprendszer egyik bolygóján, a Földön, akkor szívesen gondolok kedvenc térgeometriai tételekre: „Két pont meghatároz egy egyenest.” Ez a rendíthetetlen tisztaság békét ad. Mielőtt még beleszédülnek annak tudatába, hogy tulajdonképpen hol is ülök, ez a végtelen egyszerűség irányt és értelmet ad gondolataimnak, érzéseimnek, tetteimnek. Vagy ahogy egyszer valaki képtelenesen megjegyezte: „Miközben gombot varrunk a jelen pillanatban (itt is be lehet helyettesíteni), ne vegyük le tekintetünket a Célról”. Íme a két pont. Ahol most vagyok (vagy ha tetszik, az a pont, amikor Isten életre hívott engem térben, időben) és ahová tartok, vagyis a Vele való Örök Élet. Akkor is, ha ez nem lesz egy geometriai értelemben vett egyenes, valójában egyetlen dolgom van itt a Földön: e két pontot összekötni. Ez az életem, annak külső-belső történéseivel, kapcsolataival, örömteli, fájdalmas, vagy éppen közömbös eseményeivel. Minden személyes és megismételhetetlen, ahogy egyedüli és személyes Isten irántam való szeretete, aki nem hagyott magamra: egyházában Jézus által testvéreket, velük közösséget és tanítást adott; ráadásul, ajándéknak a világmindenséget. Ezen belül küldetést, s hozzá talentumokat, hogy miközben magam a Cél felé igyekszem, másokat is, sokakat erre segítsék.

Igen, mindannyian segítségére szorulunk, hogy tartani tudjuk az irányt. Ugyanis itt, a világegyetem „kellős közepén”, ebben a „globális faluban” köztudomásúan nagy a zaj, a káosz és a széljárás sem mindig a Cél felé törekvőnek kedvez. Ezért felértékelődik mindazok teljesítménye, akik már biztosan Célba értek. S hogy kik ők? A Római Katolikus Egyház több mint tízezer szentet tisztel. Néhány héttel ezelőtt maga XVI. Benedek pápa nevezte őket „*útítársaknak*”, s arra biztatott, hogy ki-kí válasszon magának néhányat azok közül, akik leginkább közel állnak a szívéhez.

Nekem egy valaki nagyon közel áll a szívemhez: egy fiatal olasz lány, a neve *Chiara Luce Badano*, akit életszentsége elismerésének első állomásaként 2010. szeptember 25-én fognak boldoggá avatni Rómában. Hogy miért pont ő? A válasz nagyon egyszerű. Ő az első, egyház által is megerősített bizonyítéka annak, hogy az egység lelkiségét élve, el lehet jutni az életszentségre. Vagyis a szentté váláshoz egyrészt „elég”, ha tökéletesen tesszük Isten akaratát, másrészt az egység karizmája által a megszentelődés *új útja* nyílik az egyházban. Az egyéni lelkiséget élő szentek évszázados, hosszú és változatos sora mellett ugyanis megnyílik a közösségi lelkiséget élő szentek sora, ahol a személyes aspektus mellett hangsúlyozottan megjelenik a közösségi dimenzió, és a felebarát, a vele való kapcsolat kifejezetten megszentelő út lesz Istenhez. VI. Pál pápa próféta szavai már előrevetítették ezt, amikor így fogalmazott: „*Ezekben az időkben az elszigetelt, rendkívüli szent egyedi alakjának helyét bizonyos értelemben a nép életszentségének, a megszentelő Isten népének kell felváltania.*” Chiara Luce ehhez a néphez tartozik. Nem egyedül, nem magától lett szent, hanem a szüleivel, Chiara Lubich-kal és sok más fiatalal együtt. Sikerült összekötnie azt a bizonyos „két pontot”, s Célba ért. Nem a körülmények, illetve a betegség ellenére lett szent, hanem éppen ezek által.

Ez lehet az üzenet számunkra is: hinni Isten szeretetében, aki a környezetünkben élő személyek és mindennapi élethelyzeteink által akar megszentelni minket. Ahány ember, annyi lehetőség tehát. Vannak, akik elindulnak Szent Jakab útján, hogy miközben végigmennek a mintegy 800 km-es *El Caminón*, belső zarándokútjukat is bejárják engesztelve önmagukért, másokért. Santiago de Compostelába nem sokan juthatnak el, de a szentségre vezető *El Camino* egyetememes útja a „két pont között” mindenki előtt nyitva áll. Az *új úton* is.

Tóth Ilona

tok kiaknázatlan nagy lehetőségeit. Így jártam most Camus-vel is, a legutóbbi szám Senkit nem hagy hidegen című írásakor. Az ő hatása bennem félelmet, bizonytalanságot kelt, inkább megingat. Ezt a szinte zsidbasztó érzést tiszta és pontos szavaival, világos, nagyon egyszerű stílusával éri el. A Közöny tényleg nem közömbös az olvasójára! Többször letettem a regényeit azt érezve, már-már kiszáradok. Most pedig a művészlől olvasok, aki hitt az ember végtelen felelősségében.

De itt megint segítségemre kell jönnie az egység lelkeségének: filozófiája Jézus pupilláját vetíti ki, amibe minden emberi bűn, minden szakítás belefér, benne az istentelen lét mérhetetlen árváságával. Így pillanthattam én nagyobb mélységeibe a modern közérzetnek, ahol az érzékeny alkotónak más útja sincs, mint bemutatni ezt az űrt. Lehet az vonat, ami zuhan a Szakadéka, beosztott, aki a Nagyfőnök helyett csak egy örökmozgó lift üres csúcsán találja magát, vagy mérnök, aki sose jut el a Kastélyba. Ellenállhatatlan művészi eszközzel részletezve mindazt, ami az emberi környezetről már a tárgyak világára átterjed, az elidegenedés akár öngyilkosságba vezet, mint a fiatal Camus esetében.

Hitem, de tapasztalatom szerint emberszabású felelősségünk végtelen kielégítést nyer Isten mindenhatóságában, míg a bűn megsemmisül irgalmában.

H. E.

ÁRVÍZ

Ebben az évben ismét több családot, települést tett tönkre az árvíz hazánkban is. Munkatársnőmmel sokat beszélgettünk az aktuális eseményekről, gondolkodtunk, hogyan tudnánk igazán támogatni a rászorultakat. Ő egy telefonvonal segítségével próbált pénzt küldeni, amiről sajnos hamarosan kiderült, hogy nem igazán kerül a bajbajutottakhoz. Egyszer azt mondta, hogy legszívesebben személyesen odamenne a helyszínre, és tenné, amit várnak tőle.

Mivel jó szándékú, de nem hívó ember, régen vártam az alkalomra, hogyan tudnám Jézushoz közelebb vinni. Nem csak vártam, szerettem, és kértem is a mennyei Atyát, hogy mutassa meg, mit kell tennem. És azon a napon, amikor ezt el is mondtam a társaimnak, ha-

zaérve a számítógépen várt egy e-mail: a plébániai Karitás vezetőjének meghívása Borsodba, az árvíz sújtotta területre, fizikai munkára. Megkönynyeztem, és ismét rácsodálkoztam erre a közvetlen és végtelen szeretetre.

Így indultunk Ócsánálóra egy kisbuszszal. Kolléganóm, és nyolcan a plébániai közösségből diákok, fiatalok és nagymamakorúak. Mintha egy összehozott csapat lettünk volna. A négy nap alatt megélt szeretet, és a munka egyé tett bennünket. Minden különbség ellenére.

Hittanteremben matracokon aludtunk, és miután kiürítettük az adománycsomagokat, ha kellett, az utcai nyomóskútnál mosakodtunk. Homokzsákokat ürítettünk, gyűjtöttünk szénát a töltésen, meggyet magoztunk, házat bontottunk, költöztettünk és tettünk minden egyebet, amire szüksége volt a helyieknek. Nagyon hálásak voltak, nehezen hitték el, hogy valóban ingyen dolgozunk. Hálájukat finomabbnál finomabb ebédekkel fejezték ki.

A munkák szervezését egy református lelkészpár segítette Ongáról. Boldogság töltött el, amikor az Úrangyalát imádkozva szóltanul, de köztünk álltak. Valahogy minden az egységről szólt. Minden fáradság ellenére a mennyországban éreztük magunkat. Kolléganóm felajánlotta plébániánk számára, hogy ha gépelni kell, bár-mikor szívesen segít, mert ő ahhoz ért legjobban.

V. V. – Budapest

SZOKATLAN NYÁRI ÉLMÉNY

Az egész onnan indult, hogy tavaly kihagytak a hangyairtásból. Nagyon rosszul esett. Ezért idén, amikor megjelentek a hangyák egy szép esős hétvégén, megszólítottam egy szomszédot, akivel összefutottam a lépcsőházban. Van-e hangyája? Nem értette félre! Körbekérdeztem és kiderült, sokunk lakását elárasztották. Vállaltam, hogy megszervezem az irtást. Attól a lakótól kértem tanácsot először, aki tavaly kihagyott. Az általa ismert szakemberhez fordultam. Szintén tőle kérdeztem meg először, milyen napok lennének jók neki. Mivel kilenc család kérte a szakember munkáját, nagyon alacsony áron sikerült megszervezni. A lakókkal való beszélgetés során fény derült arra is, hogy van egy másik társaság a házban, akik rendszeres hangyairtásra vannak előfizetve. Mi ugyan maradtunk ennél az egyszerűnél, de több alkalommal leültem a másik csoport valamelyik tagjával és elbeszélgettünk arról, hogy vajon mi a legjobb megoldás, mi az előnyük és hátrányuk a különböző technikáknak. Nem vágytam ennyire beavatódni a hangyairtás titkaiba, de annak nagyon örültem, hogy ennek apropóján a ház lakóival egy informálisabb, közvetlenebb kapcsolat született. A szakemberrel is jól együtt tudtunk működni. Garanciálisan kaptunk pótirtást is. A hangyairtás sikere pedig 100% lett a megbeszélte helyeken.

H. V. – Budapest

Erhardt Emese

HOVÁ ÉRKEZÜNK?

Szeptemberben van az építészet világnapja, októberben pedig a Habitat világnapja, amelynek fő célja az életkörülmények javítása a településeken. Ez alkalmából kérdeztük **Körmendy Imrét**, aki 21 évig a közigazgatásban, a szakminisztériumban dolgozott, és két éve a Corvinus Egyetemen városstervezést oktat.

Hogyan tekint lakóhelyére egy városépítész?

Utazásaim során észleltem, hogy a világot látva ismerem fel otthonom, lakhelyem, hazám értékeit, tudatosul bennem egyedisége, sajátosságai. S a messzi földről érkezők jelzései – mindennapi környezetemről – ugyanilyen fontosak a számomra.

Az utazás fontos pontja a megérkezés. Gyakori motívuma városainknak a megérkezés és továbbutazás motívuma: amikor egy út rávezet egy templomra vagy más középületre, majd eléje érve az útnak feltárul egy továbbvezetése. Jelezve mintegy, hogy megérkezni egyszer fogunk életünkben, illetve, hogy igazán megérkezni csak gyalog lehet, kiszállva az autóból. Ez az élmény ragad meg a Szent Péter bazilika előtt, amikor a széles gépkocsi út hirtelen kanyarral elsurran Bernini kolonádjai mögött, vagy akár Castel Gandolfo és a környék számos kis terén, ahol a templomok a tér egy magasabb pontján állnak, de a Szombathely és Kőszeg között található három kastélynál is.

A demokratikus országokban a törvényi szabályozás során mennyire veszik figyelembe az emberek véleményét? Mi erről a tapasztalata?

Vannak a szakmában, akik nem hisznek a szabályozásban, mindent lehetségesnek tartanak, s a véleményeztetési eljárástól remélik a lehetséges optimum kialakulását.

A jogalkotás és a településtervezés során láttam, hogy sok vezető és tervező számára mennyire nem fontos az emberek, a polgárok véleménye, hogy a terveket leginkább termékeknek tekintik, mint például egy mosóport, amit csupán el kell adni, „le kell nyomni az emberek torkán”. Ma hazánkban mintha kivesszünk volna az igazi városstervezés, és csupán ingatlanfejlesztés folyik: olcsón megvett területek kedvezőbb helyzetbe hozása, beépítési paramétereinek megemlése. Politikusaink mintha pusztán rövid távon gondolkodnának, és négy év alatt szeretnék felmutatni minél több eredményt. A civil társadalom most kezd bontogatni szárnyait, s a kontrollálatlan hatalom eddig gyakran nem a köz javára cselekedett.

El kellene jutnunk *Jürgen Habermas* eszméjének a megvalósításáig, aki szerint felkészült emberek szabad diskurzusából derül ki, hogy mi jó egy társadalomnak. És ezt csak úgy lehet érvényesíteni, ha vannak felkészült emberek, és azok nem érdekek, hanem értékek mentén gondolkodnak, érvelnek, s tudásukat a közjó és nem a magánjavak gyarapítására használják.

Bartus Sándor

Bartus Sándor

KULTURÁLIS BIODIVERZITÁS

Az athéni Nemzeti Régészeti Múzeumban járva az ember megrendül a színaranyból készült Agamemnon-maszk látványától, amely a mükénéi és az ókori görög kultúrának a jelképe is lehetne.

Hasonlóképpen Mexikóban is látható egy kevésbé híres, ám legalább annyira drága és szép arany halotti maszk, amely a Krisztus előtt 550-ben Dél-Mexikó területén alapított Monte Albánból származik talán. Ez az ország, a zapotékok földje Dél-Mexikó területén helyezkedett el, szervezett társadalmuk, írásrendszerük, 365 nappól álló naptáruk is volt, birodalmuk ezer évig állt fenn. Az ásatások során a későbbiekben felbecsülhetetlen kincs került elő, 550 kézműves munka aranyból, türkizzel, gyöngyökkel, borostyánnal díszített karkötők, nyakláncok, mellkeresztek. Az aranylapok súlya körülbelül 3500 gramm. De hová lett a többi? Egy része például a római Santa Maria Maggiore templom pompás mennyezetét ékesíti. A spanyolok mélységesen megvetették Közép-Amerika kultúráját, aranyukat elröbölték, és ezzel ékesítették fél Európa templomait, palotáit, királynéit és előkelő hölgyeit. Amikor azután Monte Albán hanyatlani kezdett, akkor egy másik város indult fejlődésnek freskókkal, geometrikus alakzatokkal

díszített lakóházaival, amelyek a görög kultúrára emlékeztetnek.

Az ENSZ tavalyi, nagy port kavarázó genfi konferenciája a rasszizmusról és az idegengyűlöletről azt feszegette, hogy a civilizációk találkozása talán nem is az emberiség elkerülhetetlen sorsa: inkább a tudatlanság, az önzés, és a gonoszság következménye lehet. Néhány letűnt civilizációt még ismerünk valamennyire, mint a görögöket, az aztékokat, a majákat, de például a zapotékokról szinte semmit nem tudunk. Hány és hány civilizációból áll össze az emberi kultúra? Ezek a mi kincseink.

A G8-ak mezőgazdasági bizottsága tavalyi ülésén Észak-Olaszországban riasztó adatokat közölt arról, hogy a múlt század eleje óta a mezőgazdasági termelés biológiai sokszínűsége kétharmadában kivesztült. Vajon ki fogja megkongatni a vészharangot a civilizációk változatosságának fennmaradása érdekében?

Fabio Ciardi

Fordította: Arany Krisztina

Fabio Ciardi/CN

MEGBOCSÁTOK NEKED!

Jézus ezekkel a szavakkal válaszolt Péternek, aki miután csodálatos dolgokat hallott, ezt kérdezte tőle: „Uram, ha vét ellenem testvérem, hányszor kell megbocsátanom? Talán hétszer?” Mire Jézus: „Nem mondom: hétszer, hanem hetvenszer hétszer.”

Pétert, akinek természetes jó-ságát és nagylelkűségét ismerjük, valószínűleg fellelkesítette a Mester beszéde, ezért elhatározta, hogy valami újat, valami egészen rendkívülit fog tenni: akár hétszer is megbocsát. [...]

Jézus azonban így felelt: „hetvenszer hétszer.” Szerinte tehát nincs határ: mindig meg kell bocsátani.

„Nem mondom: hétszer, hanem hetvenszer hétszer.”

Ez az ige Ábrahám egyik leszármazottjának, Lámechnek a szavait idézi emlékezetünkbe: „Ha Káint hétszer bosszulták meg, Lámechet hetvenhétszer.”¹ A világ fiainak elhatalmasodó gyűlölete olyan a kapcsolatokban, mint a medrélből kilépni készülő folyó.

Jézus ezzel szemben a szüntelen, a feltétlen megbocsátást hirdeti, mely képes megszakítani az erőszak ördögi körét.

A megbocsátás az egyetlen út, ami gátat vet a rossz terjedésének,

nehogy elpusztítsa önmagát az emberiség a jövőben.

„Nem mondom: hétszer, hanem hetvenszer hétszer.”

Bocsássunk meg! Mindig bocsássunk meg! A megbocsátás nem egyenlő a felejtéssel, ami gyakran azt jelenti, hogy nem akarunk szembenézni a valósággal. Nem gyengeség, ami félelemből nem vesz tudomást a hibáról, hanem a nála erősebb követi el. Nem is abban áll, hogy jelentéktelen apróságnak tekintünk súlyos vétkeket, vagy jónak ismerjük el azt, ami rossz. A megbocsátás nem közömbösség, hanem tudatos, szabad, akaratilag cselekvés: bár testvérünk rosszat tett velünk, elfogadjuk őt olyannak, amilyen, ahogy Isten hibáink ellenére elfogad minket is, bűnösöket. A megbocsátás abban áll, hogy a sértésre nem sértéssel válaszolunk, hanem a szerint cselekszünk, amit Pál mond: „Ne győzzön rajtad a rossz, te győzd le jóval a rosszat.”²

Ha megbocsátasz, lehetőséget adsz annak, aki megbántott, hogy új kapcsolatba kerüljön veled. Ezáltal ő is, te is új életet kezdhetek, és olyan jövőt remélhetnek, amelyben nem a rosszé az utolsó szó.

„Nem mondom: hétszer, hanem hetvenszer hétszer.”

Hogyan éljük tehát ezt az ígét?

Péter azt kérdezte Jézustól: „Hányszor kell megbocsátanom testvéremnek?”

Jézus válaszában leginkább a keresztényekhez szólt, vagyis egy-azon közösség tagjaihoz, a köztük levő kapcsolatokról.

Elsősorban tehát ott kell így viselkednünk, ahol összeköt a hit: családban, munkahelyen, iskolában vagy a közösségben, ahová tartozunk.

Hányszor előfordul, hogy egy mozdulattal, egy csípős megjegyzéssel viszonzni akarjuk a sértéseket.

Tudjuk jól, akik együtt élnek, gyakran szeretetlenek egymással különböző természetük folytán, ingerültségükben vagy egyéb okok miatt. Jusson eszünkbe: a béke és az egység csakis úgy tartható fenn a testvérek között, ha újra meg

Megjelent: Új Város, 1999. 9. szám

¹ Ter 4,24

² Róm 12,21

³ Vö. Mt 19,29

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

újra megbocsátunk.

Mindig hajlamosak leszünk arra, hogy testvéreink hibáira, múltjára gondoljunk, és másnak akarjuk őket, mint amilyenek igazán... Váljon szokásunkká, hogy új szemmel nézzük, újnak lássuk őket, mindig azonnali és teljes elfogadással, akkor is, ha nem bánják meg, amit tettek!

Mondhatjuk, hogy „ez nehéz”. Bizony így van! De éppen ezért szép a kereszténység. Hiszen Krisztust követjük, és Ő a keresztben az Atya bocsánatát kérte azok számára, akik a halálát okozták, és aztán feltámadt.

Bátorság. Kezdjük el így élni! Biztos, hogy soha nem tapasztalt béke és túlcorduló öröm fog eltölteni bennünket, új, még ismeretlen öröm.

Chiara Lubich

ÉLJEN A VASÚT!

Vasárnap délelőtt a lányom hívott, hogy a tegnap a tisztítóból elhozott kabátja a leszállás körüli kapkodásban fenn maradt a vonaton, robog Budapest felé. Sebjaj, gondoltam: gyorsan felhívom a vasútállomást, és értesítem a jegyvizsgálót, még mielőtt a vonat Pestre ér, hogy a kabátot szeretnék visszakapni. A korábban százszor hívott egri számon bementa egy gépi hang, hogy ilyen számon előfizető nem kapcsolható. Azt hittem, valamit rosszul nyomtam meg, bár sok éve be van programozva a telefonomba az elérhetőség. Újabb hívás – ugyanaz a hang és szöveg. A 198-at hívtam, hátha megváltozott a vasútállomás telefonszáma, de ott azt mondták, hogy nincsen városi vonala az itteni MÁV-nak. Nem hittem el. Felhívtam a MÁV központi számát, ahol az ügyfélszolgálatos hölgy megerősítette, hogy városi vonalon nem tudok beszélni a vasúti dolgozókkal. Felajánlotta, hogy megadja a Keleti pályaudvari talált tárgyak osztályának a számát. Felírtam, de erősködtem, hogy nekem egri telefonszámra lenne szükségem. Ez nincsen, mondta, és elköszöntünk. Kis hitetlenkedést és egyre növekvő bosszúságot éreztem, ezért újra hívtam őket. Ezúttal egy férfi vette fel. Röviden vázoltam a problémámat, és kértem, hogy telefonos kapcsolatba kerülhessek a városom vasútállomásával. Ő is elmondta, hogy ez nem lehetséges, és azt javasolta, hogy személyesen menjek el, ez a legcélszerűbb.

Hálát adtam, hogy aránylag kicsi a város, és nem is lakunk túl messze. Amint gyalogoltam az állomás felé, egyszerre csak azt gondoltam: milyen jót nevet most bosszúságomon Jézus, aki mindenható; csak kérnem kell tőle, amit szeretnék. Hát teljes hittel mondtam neki: Figyelj, Jézus! Kérlek, hadd szerezzük vissza ezt a kabátot, jó? Sőt, mivel ez afféle női dolog, inkább megkérem anyukádat, Máriát, hogy segítsen, rendben?

A további kétszáz métert már nyugodtan, sőt derűsen tettem meg. Az Idegeneknek belépni tilos! feliratot figyelmen kívül hagyva bekopogtam az állomásfőnökségre, hogy segítséget kérjek. Azonnal különböző megoldási javaslatokkal álltak elő. Közben az ügyeletes hölgy már hívta is a mozdony vezetőjét, mivel az Egerből induló egyéb személyzetet már lecserélték az egyik állomáson. Hallottuk, amint a férfi azt mondta: A kabát már itt lóg mellettem. A legközelebbi egri szerelvényrel küldöm.

Olyan boldog voltam! Mária ilyen gyors és ügyes! Köszöntem persze, ott is mindenkinek a segítséget. Hívtam a lányomat, hogy ő se izguljon tovább.

Amikor a megbeszélte időpontban újra elmentem az állomásra, hogy átvegyem a sokat tapasztalt kabátot, jelképesen vittem egy bonbont, hálánk jeléül. Igaz, hogy nincsen telefonjuk, de éljen a MÁV! Én közben pontosan tudtam, hogy mindent Mária és Jézus intézte, akiket megkértem rá.

Fábián Zsuzsanna

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

VENDÉGET
VÁRTAM

Egyik ünnepnap vendéget vártam. Terítéshez kezdtem, amikor telefonált a keresztfiam, erre járnak, feljöhetnek-e hozzám? Mondtam, gyertek, épp most teríték, örömmel veszem a látogatásokat.

Mindig ápolt, rendes rokoni kapcsolat volt addig, amíg a Hit Gyülekezete nem ragadta közéjük őket. Idő elteltével is telefonáltam, hívtam őket, nem igen volt idejük a látogatásra.

Ezen az ünnepen felér a lakásomba a keresztfiam, és mondja, hogy lent vár a csomag, felhozhatja-e. Mondtam, menj le érte. Lement, és a barátját hozta fel.

Megerítettem, öten ültünk az asztal körül. Eléggé választékos volt az ebéd. Beszélgettünk, és a keresztfiam mondja, hogy nem lehet ki nem emelni kedvességedet, ahogy fogadtál most is és az elmúlt időszakban. Öröm volt közöttünk, az idő viszont elrohant.

Induláskor azt mondta, barátjuk azért jött, hogy térítse nek, de itt nem volt szükség.

Abban a váratlan órában keresztfiamért boldogan váltottam tettekre a májusi életigét: „Legyetek egymásnak szolgálatára, aszerint, hogy ki-k milyen ajándékot kapott!” (vö. 1Pt 4,10)

F. K.

Amit nem ajándékozunk oda, az elvesz; amit viszont megosztunk másokkal, megerősödve tér vissza az ajándékozóhoz, és hasznos a többiek számára is.

Chiara Lubich

Ezt az igét már az Ószövetségben is megtaláljuk.¹

Jézus egy kérdésre felel ezzel a mondattal. Válasza a próféták és Izrael tanítóinak hagyományával teljes összhangban áll, ők ugyanis a Tóra, a Bibliában megfogalmazott isteni tanítás alapját keresték. Hillél rabbi, Jézus egyik kortársa ezt mondta: „Ne tedd felebarátodnak azt, ami gyűlöletes számodra: ebben áll az egész törvény. A többi mind ennek a magyarázata.”²

A zsidó tanítók szerint a felebarát szeretete az Isten iránti szeretetből fakad, aki saját képmására és hasonlatosságára teremtette az embert. Nem szerethetjük tehát Istent anélkül, hogy ne szeretnénk a teremtményét. Ez az igazi gyökere a testvér iránti szeretetnek, s ez az, ami „a törvényben általános érvényű alapelv.”³

Jézus megerősíti ezt, és hozzáfűzi, hogy a felebaráti szeretet parancsa hasonló az első, a legfőbb parancshoz, vagyis hogy szeressük Istent teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel és teljes elménkkel. A hasonlóságot hangsúlyozva Jézus végérvényesen egygé forrasztja ezt a két parancsot, s ugyanígy tesz az egész keresztény hagyomány is, amint az János apostol tömör megfogalmazásából kiderül: „Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti az Istent sem, akit nem lát.”⁴

„Szeresd embertársadat, mint saját magadat.”

Az evangélium világosan megmondja, hogy minden

létező ember – legyen férfi vagy nő, barát vagy ellenség – a felebarátunk, akit tisztelnünk, becsülünk, méltányolnunk kell. Az embertárs iránti szeretet egyszerre egyetemes és személyes. Atöleli az egész emberiséget, ugyanakkor konkrét: a mellettünk élők szeretetében ölt testet.

De ki adhat nekünk olyan nagy szívet, ki támaszthat bennünk akkora jó szándékot, hogy közelállónak – a felebarátunknak – érezzük azokat is, akik nagyon távol vannak tőlünk? Ki az, aki segít legyőzni önszeretetünket, olyannyira, hogy képesek legyünk saját magunkat látni a másikban? Csak Isten ajándéka lehet, sőt Isten szeretete, és ez „a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe.”⁵

Nem hétköznapi szeretet, nem is egyszerű barátság vagy pusztá

Szudár-Balázs

AZ IGAZI SZERETET

emberszeretet, hanem az a szeretet, ami a keresztséggel kezd szívünkbe áradni: maga Isten, a Szentháromság élete, és ebben a szeretetben mi is részesedhetünk.

Egyszóval: a szeretet a minden. Ahhoz azonban, hogy jól élhessük, ismernünk kell a tulajdonságait, ahogy az evangélium és a Szentírás elénk tárja. Alapvető vonásait a következőkben foglalhatjuk össze:

Jézus, aki mindenkiért meghalt, és mindenkit szeretett, először is arra tanít minket, hogy az igazi szeretet mindenkire irányul. Nem olyan, mint amit mi élünk sokszor; nem egyszerű emberi megnyilvánulás csupán, amely a családra, a barátokra, a szomszédokra terjed ki... Az igazi szeretet, amit Jézus kér, nem tűri, hogy különbséget tegyünk az emberek között: számára nem létezik rokonszenves

vagy ellenszenves, szép vagy csúnya, felnőtt vagy gyerek; nem nézi, hogy ki honfitárs és ki idegen, ki tartozik az én egyházamhoz és ki másikhoz, a vallási különbségeket sem veszi figyelembe. Ez a szeretet mindenkit szeret. Tegyük így mi is: szeressünk mindenkit!

Az igazi szeretet másik jellemzője, hogy elsőként szeret. Nem várja, hogy szeressék, mint az emberi szeretet esetében szokásos: azt szeretjük általában, aki bennünket szeret. Nem! Az igazi szeretet kezdeményez, amint az Atya tette: amikor még bűnösök voltunk, vagyis nem szerettünk, elküldte Fiát a megmentésünkre.

Mindenkit szeretni tehát, és elsőként szeretni.

Az igazi szeretet továbbá Jézust látja minden felebarátban: – „Nekem tettet”⁶ – mondja majd Jézus az utolsó ítéletkor. És ez vonatkozik a jóra, amit teszünk, de sajnos a rosszra is.

Az igazi szeretet a barátját és az ellenségét is szereti: jót tesz vele, imádkozik érte.

Jézus azt is akarja, hogy a szeretet, amit a földre hozott, kölcsönössé váljék; hogy az emberek szeressék egymást, egészen odáig, amíg el nem jutnak az egységre.

A szeretet e tulajdonságai jobban megértetik velünk az e havi igét, és segítenek mélyebben megélni.

„Szeresd embertársadat, mint saját magadat.”

Igen, az igazi szeretet úgy szereti a másikat, mint saját magát. És ez szó szerint értendő: valóban önmagunkat kell látnunk a másokban, és azt tenni neki, amit magunknak tennénk. Az igazi sze-

retet tud szenvedni a szenvedéssel, és örülni az örömezzel; kész a másik terheit hordozni, és – mint Pál mondja – képes egygéválni azzal, akit szeret. Tehát nem csupán érzelmekben, szép szavakban fejeződik ki, hanem valódi tettekben.

Aki más hitet vall, az is törekszik megélni az úgynevezett „aranyszabályt”, melyet minden vallásban megtalálunk. Ez azt kéri, hogy úgy bánjunk másokkal, ahogy szeretnénk, ha velünk bánnának. Gandhi nagyon egyszerűen és kifejezően így fogalmazza meg a lényegét: „Nem tehetek rosszat neked anélkül, hogy magamat meg ne sebezném.”

Ez a hónap jó alkalom lesz hát arra, hogy nagyító alá vegyük szeretetünket a felebarát iránt, akinek oly sok arca van: hol szomszédunkban vagy iskolatársunkban, hol barátunkban vagy legközelebbi rokonunkban ismerhetünk rá. De felebarátunk egy-egy arcát fedezhetjük fel a háborúban élő emberekben, a természeti katasztrófa sújtotta területek lakosaiban, értesülünk az ő szenvedéseikről is a televízióból. Azelőtt nem ismertük őket, és nagyon távol voltak tőlünk, de immár közel vannak, felebarátaink lettek ők is.

A szeretet alkalomról alkalomra meg fogja súggni, hogy mit tegyünk, és fokozatosan ki fogja tágítani szívünket Jézus szívének a méretére.

„Szeresd embertársadat, mint saját magadat.” (Mt 22,39)

Megjelent: Új Város, 1999. 10. szám

¹ Lev 19,18

² Talmud Babilonese Shabbat, 31a.

³ Rabbi Akiba, cit. in Sifra, commentario rabbinico a Lv 19,18.

⁴ 1Jn 4,20

⁵ Róm 5,5

⁶ vö. Mt 25,40

Chiara Lubich

ÉLŐ SEJTEK

Hogyan vállalnak együttes felelősséget papok és világiak a plébánián. Korunkban a papi életforma választása XVI. Benedek szerint „nehéz választás, bátor választás.”

Szerbia északi részén él Pósa László atya, ahol a lakosság fele szerb származású és or-

sugározzák. Nincsenek különleges módszereim. Arra törekszem, hogy mélységesen befogadjam és

csomagoltam, itt vannak a bőségek, itt vannak a szomszéd szobában, de maradok.” Azóta tevékenyen bekapcsolódtak a házastársak egy olyan csoportjába, amely éli Isten ígését, a családpszichológiáért dolgozik, és már több házasságot megmentett.

Egyszer eljött hozzám egy fiatal lány: „Szeretnék valamit tenni az értelmi fogyatékosokért!” – mondta. – „Számíthatsz a segítségemre!” – válaszoltam. Öt emberrel kezdte, majd tízzel, aztán hússzal. Az évek során megalakult egy szép közösség, a Hit és Fény, amely nagymértékben kisugárzik az egyházmegyében.

Egy templomba nem járó asszony depressziós lett. A férje munkanélküli, idős édesanyja súlyos beteg, és két közönyös kamasz

gyermek van. Segíték neki bekapcsolódni a neokatekumenek közösségébe. Isten ígéje rövid időn belül sugárzóvá, bátorra és leleményessé tette. Ma ő a közösség felelőse, gondját viseli másoknak, és megoldást talált a család nehézségeire.

Hogyan ápolja mindezeket a kapcsolatokat?

Nem vagyok egyedül. Egy hálózat alkotunk. Minden hó-

Pósa László fotóalbumából

toodox vallású, másik fele magyar származású katolikus.

Hogyan tud összetartani a plébánián ennyire különböző embereket?

Nagy vágyam fiatal pap korom óta, hogy megismerhessem azt a II. Vatikáni zsinat által elgondolt élő egyházat, amely az egység jele és eszköze. Ezért mindenekelőtt olyan kis sejteket igyekszem létrehozni, amelyek az evangéliumot

meghallgassam az embereket, Jézust lássam és szeressem bennük.

Mondana rá példát?

Egyik nap felhívott egy fiatal pár. Komolyan összeveszték. Egy órán keresztül hallgattam a kölcsönös vádjaikat. Egy újabb órán keresztül meséltem nekik a megélt evangéliumi tapasztalataimat. Ismét mosolyogni tudtak. „Ma este megmentett egy házasságot – mondta a feleség. – Már össze-

nap elején megnézzük, hogyan folytassuk az evangelizációt, hogyan segítsük a már létező csoportokat (mintegy húsz van belőlük), hogyan alakítsunk újabb csoportokat, hogyan nyissuk meg az utat a családok és a fiatalok felé.

Minden azoktól születik, akik intenzíven elkezdtek élni az evangéliumot. A legkülönbözőbb embereket ragadták magukkal ezek a kis csoportok, ahol Jézus élő jelenléte tapasztalható. Néhányakat mi keresünk fel, mások önként, a Lélek készítésére jönnek, mint az első jeruzsálemi közösségben: „az Úr naponként növelte az üdvözültek számát a közösségben” (ApCsel 2,48).

Egyszóval: Jézus az, aki alakítja egyházát a közösségek megteremtéséért vállalt fáradozásainkban.

Az interjú a papok évének lezárása alkalmából készült.

*Szerkesztette:
Bartus Sándor*

A TESTVÉRISÉG VÉRTANÚI

Három afrikai túlélő tanúságtétele, akikből pap lett. Elhangzott a VI. Pál teremben, 2010. június 9-én a papság évének záróeseményén.

Ildephonse Niyongabo, Pasteur Manirambona és Marc Bigirindavyi Burundiból jött Rómába, hogy a butai kiszemináriumban történt életre szóló tapasztalatát megossza sokakkal.

Pasteur: Tizenhárom évesen kerültem a szemináriumba, 1992-öt írtunk. Kicsivel később országunkban kirobbant a polgárháború. A hutuk és a tuszik összecsaptak egymással.

A szemináriumban is mind a két népcsoportból voltunk. Hallottuk, milyen rettenetes dolgok történnek mindenütt az országban, de nem bátortalanodtunk el. Nevelőink és Isten Lelkének segítségével igyekeztünk egységben és testvériségben élni. Olvas-tuk az evangéliumot, és életre váltottuk. Így a butai kiszeminárium egy kis sziget, kis mennyország maradt.

1997. április 29-én a lázadók a házunk felé közeledtek. Hogyan viselkedjünk, ha megtámadnak minket? „Együtt – mondtuk –, egyek maradunk.”

Másnap reggel öt órakor betörték a hálótermünkbe. Elkezdtek össze-vissza lövöldözni, és azt kiabálták: „Hutuk az egyik oldalra, tuszik a másikra!” Nem akartunk különválni. Együtt maradtunk.

Ildephonse: Egy golyó rögtön eltalálta a lábam. Az ágy alá estem. Hirtelen nagy robbanás rázott meg: kézigránátot hajítottak közénk. Több mint harminc fiú azonnal életét veszítette. A halottak közé is lövöldözni kezdtek, és engem egy másik golyó is eltalált.

Ebben a pokolban úgy haltak meg a társaim, hogy azt mondták: „Istenünk, Atyánk, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” Néhányan, köztük Pasteur, elkezdtek a többiek sebeit kötözni az életüket kockáztatva.

Soha nem felejttem el, amit a negyven kivégzett fiú közül az egyik, *Niyonkuru Protais* mondott két perccel a halála előtt: „Egységben kell maradnunk!” Nekem ez a mondata még ma is olyan, mint valami végrendelet.

Hét évvel később viszontláttam ezeket a lázadókat azon a plébánián, ahol pasztorális gyakorlaton voltam. Az Úr megadta a kegyelmet, hogy megbocsássak azoknak, akik ránk lőttek.

Marc Bigirindavyi: Amikor megtámadták a szemináriumot, én a tanári épületben voltam. Csoda folytán menekültem csak meg a halál torkából.

Akkor még nem voltam pap, hanem világi tanár. A gimnázium befejezése után kértem a püspököt, vegyen fel a szemináriumba. Ám a bevonulás napján nagyon vívódtam: „Ez az út túl magas nekem. Az egyetlen is lehetek jó keresztény és szolgálhatom Istent.”

Így elkezdtem földrajzot tanulni. Szerencsére az egyetlenem találkoztam egy elkötelezett keresztény csoporttal. Segítettük egymást, hogy életre váltsuk Isten ígét. Elkezdtem minden reggel áldozni.

Amikor befejeztem a tanulást, a rektor hívott a butai szemináriumba, hogy földrajzot tanítsak.

Ott éltem azokkal a fiatalokkal, és osztoztam velük az evangéliumi tapasztalatokban. Megváltottam, mert láttam, mennyire hűségesek maradtak Istenhez az életük árán is. Hálát adtam értük, akik a „testvériség mártírjai” lettek, és kértem őket, hogy tegyenek engem is a szeretet és az egység apostolává.

Még abban az évben beléptem a szemináriumba, és 2004 júliusában pappá szenteltek.

HIÁNYOZNI FOGNAK

Az élővilágában megfigyelhető rohamos fajpusztulásban „jelentős csökkenést” irányzott elő 2010-re a riói Föld-csúcstalálkozó. Ezért szentelte az ENSZ a biodiverzitásnak az idei évet.

Afajok kihalása nem új jelenség a Föld történetében. Ez a hatodik ilyen folyamat azonban lényegileg különbözik a korábbiaktól: kiváltója nem egy természeti csapás, hanem az ember, aki körülbelül ezerszer gyorsabban irtja a fajokat a „természetes” ütemnél, és ezzel önmagát sodorja veszélybe. Egy másik fontos különbség, hogy míg a korábbi fajpusztulások egyszeri, gyors lefolyásúak voltak, ez a mostani hosszán tartó és állandó, ami fokozatosan, de rohamosan építi le az élővilágot.

A helyzet súlyosságának a felismerését nehezíti, hogy ez a folyamat nem annyira nyilvánvaló, mint a – vele szervesen összefüggő – klímaváltozás. Annak

káros hatásait mindannyian a bőrünkön érezzük. Itt egy olyan óriás-rendszer egyensúlyának a megbomlásáról van szó, aminek a következményeit lehetetlenség felmérni, a folyamatok és következmények nem lineárisak, egy bizonyos láthatatlan küszöb átlépése pedig menthetetlenül apokaliptikus helyzetet teremtené földünkön.

Négy és félmilliárd éves bolygónkon 3,5 milliárd év alatt fejlődött ki napjaink biológiai sokfélesége, az úgynevezett ökoszisztéma. Ez biztosítja az életünkhöz nélkülözhetetlen feltételeket; oxigénnel, élelemmel,

gyógy-szeralapanyagokkal

látja el az embert, tisztítja a vizet, tárolja a szén-dioxidot, továbbá talajformáló és klímababályozó tevékenységet folytat. Az emberiségnek több mint a fele ma már városokban él! Az infrastruktúra valamint a mezőgazdaság terjeszkedése módszeresen semmisíti meg a növény és állatfajok életterét. Naponta ötven faj pusztul ki, egy új faj születése ezzel szemben ezer években mérhető! Európában rendkívül előre haladt az őshonos fajok kipusztulása.

CN(4)

Az ember okozta káros hatások drasztikus csökkentése nélkül nemhogy megállíthatatlan, de még csak nem is lassítható a fajok sokféleségének a drámai pusztulása. A helyreállításához szükséges a Föld valamennyi lakójának az összefogása.

A Japánba összehívott októberi biodiverzitáscsúcstalálkozóznak nem lesz könnyű dolga. A nyolc évvel ezelőtt kitűzött cél, a „jelentős csökkenés” nem sikerült, egyes tudósok szerint a helyzet csak tovább romlott.

Lehet, hogy itt az ideje rádőbenni: az emberiség egyetlen nagy család? Hogyha nem akarjuk elpusztítani saját magunkat, mindannyiunknak változtatni kell viszonyunkon a természettel és egymással! Csak így tölthetjük be Istentől kapott hivatásunkat ebben a csodálatosan szép, hihetetlenül gazdag és végtelenül harmonikus világban!

Szerkesztette: Vizsolyi László

Génmódosítás

Az ökoszisztéma feladata, hogy élelemmel lássa el az emberiséget. A növekvő élelmszerigény kielégítésében keres új utakat a génmódosítás, ami a biológia, az ökológia, a közgazdaság és a filozófia tudományterületét foglalja magába, és egyben szorosan kapcsolódik a földműveléshez, a növényi táplálkozáshoz, a környezethez, az egészségünkhöz, az alap- és az alkalmazott kutatáshoz, a közgazdasághoz, az etikához és a politikához.

Minden élő szervezet a maga genetikai tartományában alanya

a természetes módosításoknak, ez a fajok fejlődésének az elve. A növényfajoknak körülbelül az egyharmada fejlődött természetes hibridként, mint például a ló és a szamár keresztezéséből az öszvér. Egy génmódosított szervezetnél – legyen állati, növényi vagy bakteriális – a genetikai kódot módosította az ember (a gének összességében) egy új technika segítségével, hogy ezzel új jelleget adjon neki.

A mezőgazdasági termelésben a genetikailag módosított növények, mint a szója, a kukorica, a cukorrépa, a repce nagyobb ellenállást nyernek a kultúrát megtámadó rovarokkal szemben, jobban eltűnnek bizonyos gyomirtókat. A génmódosított növények képesek jobban alkalmazkodni a közeljövő szélsőséges feltételeihez is, mint a szárazság, a hideg vagy a sótartalmú mocsár. Az élelmezés terén holnapra elképzelhető vassal és vitaminokkal dúsított rizskultúra, nagyobb cukortartalmú dinnye, késleltetett érésű, tehát ízletesebb gyümölcs, kevesebb víztartalmú, tehát sütésre alkalmasabb krumpli.

A FAO szerint a ma élő 6 milliárd ember közül 800 millióan szenvednek az éhségtől. 2050-ben a föld népessége 9 milliárd lesz! A táplálékforrások keservesen hiányoznak, egyes szakértők szerint a föld mezőgazdasági termelését meg kell kétszerezni.

Érthető tehát, ha a génmódosított növényeket megállíthatatlanul fejlesztik szerette a világon. 1996-ban 1,7 millió hektáryi kultúrát telepítettek, 2003-ban már 68 milliót. Hat ország, az USA, Argentína, Kanada, Kína, Brazília és Dél-Afrika erre összpontosította termőterülete 99%-át. Európa azonban kivár. Csak négy ország termeszt a génmódosított növényeket: Spanyolország (32000 hektáron), Németország igen kis mértékben, Bulgária (néhány ezer hektáron) és Románia (72000 hektáron).

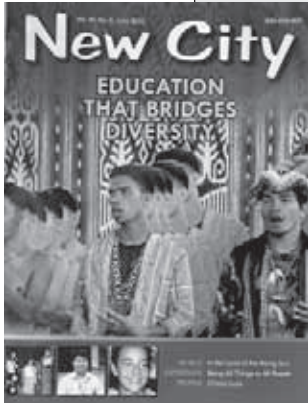
A génmódosítás ellenzői azzal érvelnek, hogy nincs elegendő idő a hosszú távú hatások felmérésére. Fennáll ugyanis annak a veszélye, hogy a génmódosítás elősegíti a rezisztens (ellenálló) gének szétszóródását a hagyományos és a génmódosított kultúrák között, de a termesztett és a vadon élő növények között is. Egy másik kockázat, hogy a rovaroknak ellenálló (rezisztens) gének felgyorsítják az ellenálló és káros rovarok kifejlődését.

A különböző területek tudósainak és szakembereinek szoros együttműködésére van szükség, mert ez adhatja meg a biztosítékát, hogy beavatkozásuk a természet harmóniájával összhangban történjen.

Jean-Marie Chouteau írása alapján szerkesztette: Hortoványi Emőke

RANGOS ELISMERÉS AZ ÚJ VÁROS TESTVÉRLAPJAINAK

Először a Fülöp-szigetek püspöki konferenciája adta közre a hírt, miszerint *José Aranas*, a fülöp-szigeteki *New City* főszerkesztője rangos nemzetközi újságírói elismerésben részesült. A genfi székhelyű Nemzetközi Katolikus Sajtóunió (UCIP) azért ítélte neki ezt a 2010-es díjat, mert „egyrésztől elismeri ezzel a lap ragyogó és példaadó kivitelezését, másrészt azt az üzenetet, amit a főszerkesztő munkájával közölni akart.”

Külön megemlíti, hogy Aranas cikkével elkötelezett előmozdítója a vallások közötti párbeszédnek.

„Tagja vagyok a Fokoláre Mozgalomnak, amelynek lapunk hivatalos sajtóorgánuma majdnem 12 esztendeje” – mondta egy interjúban.

„Nagyobb hangsúlyt kellene kapnia a médiában mindazoknak az egységről, szolidaritásról és testvériségről szóló bátorító tapasztalatoknak, amikkel az országunkban találkoztam, mert ez a valóság.” És ezt a valóságot díjazták is.

Az általános folyóirat kategóriában az egyesül államokbeli *Living City* a harmadik helyezett lett a legjobb publikációk terén. „Különböző cikkek jól eltalált keveréke, hasznosnak bizonyuló rovatokkal – ezzel válik különösképpen is praktikus és felhasználóbarát lappá. Az élénk dizájn és a jó minőségű képállomány kedvező hatása meglátszik a címlapon és a betördelt oldalakon” – olvashatjuk az értékelésben.

Az amerikai és a kanadai Katolikus Sajtó Egyesület díjazottjait idén az *American Press Institute* szakértőcsoportja választotta ki.

VÉRTANÚSÁG

Szeptember kilencedikén múlt húsz éve, hogy egy ismeretlen támadó kioltotta Alekszandr Meny atya életét. A Moszkva közelében élő ortodox pap a Szovjetunió utolsó éveiben vált ismertté széles körben, mert az egyszerű falusi hívektől a fővárosi értelmiségig mindenki számára közvetlen és érthető módon tudta közvetíteni Krisztus örömhírét. „A Megváltó Krisztus nyomában járó új utakat nyitó legkiválóbb teológusa és egyénisége” az egyháznak – nyilatkozta róla Mihail Mogyugin érsek. „Ez műveinek megismerése során csak fokozatosan tárult fel számomra... és természetesen döntő szerepet játszott ebben a felismerésben vértanú halála, amit én kiválasztottságnak tekintek. Igen, kiválasztottságnak! Az Úr csak igen keveseket ajándékoz meg ilyen kiváltsággal. Nagyon keveseket! Véleményem szerint a szentül leélt élet legjobb betetőzése a vértanúhalál.” Halála után számtalan nyelven kiadott könyveinek példányszáma eléri a hatmilliót.

BÉKETALÁLKOZÓ

Október 3. és 5. között Barcelonában rendezik meg az assisi béketalálkozót és imánapot, melynek mottója „Együttélés válság idején. Népek családja. Isten családja.”

A találkozó a Sant'Egidio Közösség és a Katalán Főegyházmege szervezi. „A novemberi pápalátogatás mellett ez az idei egyik legfontosabb vallási esemény a város számára – nyilatkozta a helyi hírigyőzőségnek Lluís Martínez Sistach bíboros, Barcelona érseke. A Sant'Egidio Közösség kezdeményezése ösztönözte a találkozókat jelent különböző népek és világvallások képviselői között, ahol mindenki tiszteltben tartja a másik sajátos vallási identitását, és közösen kéri Istentől a béke ajándékát.”

„A találkozó célja a megbocsátás és a kiengesztelődés, az erőszak, a faji megkülönböztetés, a totalitárius és szélsőséges irányzatok elleni küzdelem, amelyek elcsúfítják Isten képmását az emberben.” (forrás: Magyar Kurír)

BRASILIA 50 ÉVES

Hatvanötézer munkás öt év leforgása alatt építette fel a hatalmas ország modern fővárosát, Brasiliát. Három brazil építész – Lúcio Costa, Burtel Marx és az idén 102 éves Oscar Niemeyer – terveiből született meg az elképzelés.

A kormányzati negyed épületei, a szenátus, a kongresszusi palota, a minisztériumok és a katedrálisok mind a korabeli építészeti irányzat formajegyeit hordozzák magukon. Még ma is csodálatot váltanak ki az emberből, csakúgy, mint a lenyűgöző városkép. Mégis egyoldalúan mutatja be ezt a sokféle földi jóval rendelkező országot, azt a lelkiületet, amely visszatükröződik a természetben és az emberekben. A mélyseges társadalmi szakadék, amely a nagyvárosokat körülölelő nyomornegyedeket elválasztja a jólétben élőktől, itt nem látszik.

TERÉZ ANYA MA IS „ÉL”

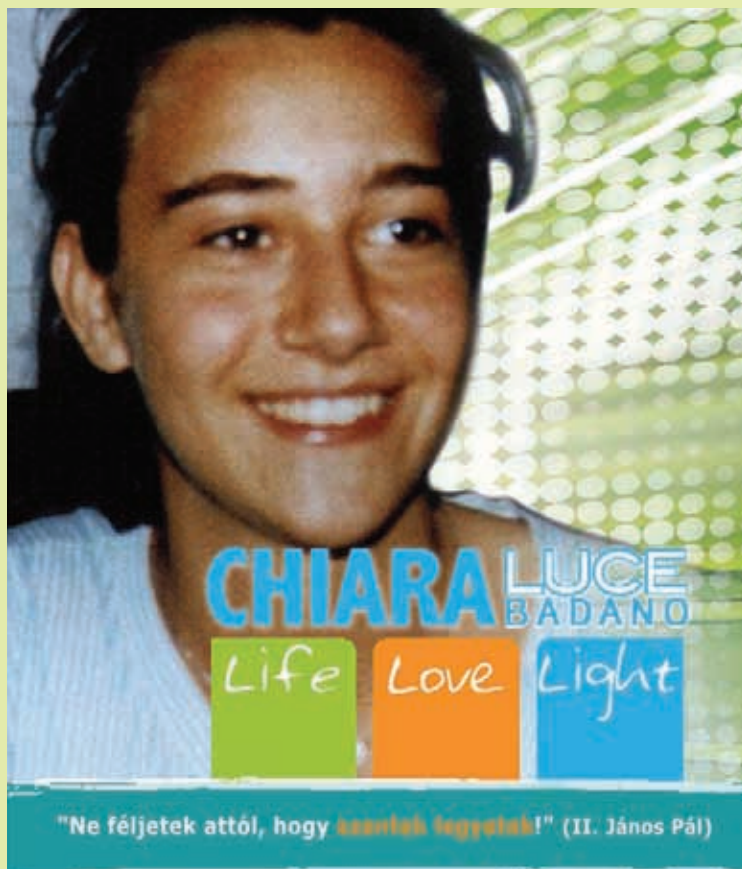
Száz éve született Albániában, és 1997. szeptember 5-én este hunyt el Kalkuttában Teréz anya (teljes nevén Agnes Gonxha Bojaxhiu), aki rendkívüli odaadással a szegények közül is a legszegényebbeknek szentelte az életét. Leányaiban, akik folytatják megkezdett

munkáját, tovább él, és talán előbb mint valaha. Nobel-békedíjjal tüntették ki ezt az alázatos asszonyt, akit az egész világon a szívükbe fogadtak az emberek. II. János Pál pápa szavai jutnak az eszünkbe: „Ne feledjük el, milyen nagy példát mutatott nekünk Teréz anya, és ne csak szavakkal emlékezzünk rá! Legyen meg a bátorságunk, hogy mindig az első helyre tegyük az embert és az őt megillető alapvető jogokat.” Senki és semmi nem állíthatta meg, hogy a lelkiismeretére hallgatva jót tegyen. Ennek az életnek az elismeréseképpen az egyház felvette a boldogok sorába halála után hat évvel.

CHIARA "LUCE" BADANO

Sassello (SV) Acqui egyházmegye

1971. október 29. - 1990. október 7.

PÉLDAKÉP

Szeptember 25. szombat 16 óra

Chiara Luce Badano boldoggá avatása ünnepélyes szentmise keretében.

Helyszíne: Divino Amore kegyhely (Via di Santuario, 10 Róma-Val di Lata). A szentmisét celebrálja Angelo Amato érsek, a Szenttéavatási Kongregáció Prefektusa.

Szeptember 25. szombat 20:30 óra

Fiatalok ünnepe Chiara Lucére emlékezve a Vatikánban, a VI. Pál teremben

Szeptember 26. vasárnap 10:30 óra

Hálaadó mise Chiara Luce boldoggá avatásáért

Helyszíne: a Falakon kívüli Szent Pál-bazilikában (Róma, Via Ostense 186).

A szentmisét celebrálja Tarcisio Bertone bíboros, vatikáni államtitkár.

Úrangyala XVI. Benedek Páppal (telefonos kapcsoláson keresztül).

Magyarországról száz fős küldöttség vesz részt az ünneppsorozatban.

További információk:

www.fokolare.hu

A boldoggá avatási esemény három helyszíne Rómában: a Divino Amore kegyhely, a Falakon kívüli Szent Pál-bazilika és a VI. Pál Terem

TERMÉSZETES VOLT, MÉGIS RENDKÍVÜLI

A Fokoláre Mozgalom tagjai közül Chiara Luce Badano, egy olasz fiatal lesz az első, akit boldoggá avatnak. Chiara Lubich ideáljából merítette az erőt életéhez, amely felkészítette betegségének hősi elviselésére. Története sokakat lelki megújulásra indított.

Testvérlapunk, a német *Neue Stadt* munkatársa megkereste *Maria Vocét*, a Fokoláre Mozgalom elnökét, hogy feltegyen neki néhány kérdést a szeptember 25-i nagy esemény előtt.

– *Miért annyira fontos ez a boldoggá avatás? És mit jelent ez a mozgalomnak?*

– Jézus azt kéri az evangéliumban, hogy ne rejtjük véka alá a lámpást, hanem mindenkinek világitunk, az emberek pedig, akik látják jótetteinket, dicsőítsék mennyei Atyánkat (vö. Mt 5,13-16). Ez történik Chiara Luce boldoggá avatása kapcsán. Mennyi fiatal fantáziája szabadult fel, hogy ennek a lánynak a maga természetességében megélt rendkívüliségét továbbadja kortársainak énekkel,

színdarabbal, musicallel! Hogy a világhálón a *facebook*, *youtube* és *twitter* számtalan kezdeményezéséről ne is beszéljünk! A boldoggá avatási szertartásra és ünnepre bejelentkezett résztvevők száma messze felülmúlja a legmerészebb várakozásokat is. Ezek a jelek mind arról árulkodnak, hogy a fiatalok hiteles példákra vágnak. Nagy öröm számunkra ez a boldoggá avatás azért is, mert ezzel a Katolikus Egyház megerősíti, hogy az egység lelkiisége szerint élve el lehet jutni az életszentségre.

– *Most Chiara Lucének lesz a boldoggá avatása. Vannak azonban mások is a mozgalomban – gyermekek, fiatalok, házas és nem házas felnőttek –, akik átmentek a másik életbe. Közülük néhányak szentté avatási ügye folyamatban van, másoké el sem indult. Miért éppen Chiara Luce? Ő talán jobban élt? Vagy a többieket is boldoggá fogják avatni? Ha mégsem, ez azt jelenti, hogy ők kevésbé voltak tökéletesek?*

– Ki tudja, hányan élnek meg kereszténységüket a legkülönbözőbb életkorban hősi módon, és nehéz körülmények között! Ezt egyedül Isten látja. Chiara Lubich

különleges szeretettel és figyelemmel kísérte azok sorsát, akik a célhoz közeledtek. „Indulásuk” pillanatában többször előfordult, hogy „megvalósult keresztényeknek” nevezte őket. Szívén viselte, hogy elkészüljön mindegyikük életrajza, hogy tapasztalatukkal tovább segítsenek mindannyiunkat, hogy hiteles evangéliumi életet élhessünk. Senki sem tartotta fontosnak, hogy boldoggá avatási pereket indítsunk, maga Chiara Lubich sem. A kezdeményező szinte kivétel nélkül mindig a katolikus püspök volt abban az egyházmegyében, ahol az adott személy elhunyt. Mi soha nem kérdeztük, hogy miért éppen annak az embernek indítják el az ügyét és miért nem a másikat. Fontos, hogy nagylelkűen válaszoljunk Isten irántunk, mindannyiunk iránt megnyilvánuló személyes szeretetére. „Tartóra emelt” testvéreink példája ebben a „vállalkozásban” segít minket.

– *Az életszentség és a tökéletesség azonos fogalom. Ez a tökéletesség azonban gyakran megoszt minket, elszigetel.*

– Jézus talán nem azt mondta: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok”? (vö. Mt 5,48). Isten kifejezett akarata minden keresztény számára, hogy törekedjen a tökéletességre! Ezt

CN(2)

erősítette meg a II. Vatikáni Zsinat (LG 40). Igaz ugyanakkor, hogy a múltban tényleg előfordult elkülönülés és eltávolodás. „Úgy tűnt, hogy az életszentség az apácáknak, szerzeteseknek, papoknak lett fenntartva, miközben a házásoknak más sors adatott” – állapította meg *Igino Giordani*, a XX. századi olasz kultúra egyik kiemelkedő alakja, az első házaspapok egyikje. Mennyit szenvedett! Ironikusan *A* kategóriájú keresztényekről beszélt (papok és szerzetesek), akik meghívást kaptak a „tökéletesség állapotára”, és *B* kategóriájú keresztényekről (világiak), akik a „tökéletlenség állapotában élnek”. Chiara nagy felfedezése már a kezdet kezdetén az volt, hogy az életszentséghez a belépőt Isten akaratának a teljesítésében találta meg: mindenkiét, a munkástól a diákiig, a képviselőtől a háziasszonyig. *Giordani*, miután a parlamentben találkozott Chiarával, így írja le megglepetését: „Mindenkinek számára

járhatóvá tette az életszentség útját, ledöntötte a korlátokat, amelyek elzárták a laikusok világát a misztikus élettől. Közkinccsá tette a kastély aranyát, amelyhez eddig csak kevesen fértek hozzá...”

– *Napjainkban az életszentség az emberektől távol került, mint cél. Nem gondolja, hogy mint eszmény felett, eljárt az idő, hogy kissé már elavult?*

– Nem áll közel az emberekhez az a fajta életszentség, amelyet az évszázadok során a szentek életében rendkívüli jelenségek kísérték: extázis, csodák, szigorú önmegtartóztatások. Ezek a mai ember életétől idegenek. De Isten igéjének felhívása ma is így hangzik: „Legyetek szentek, mivel én is szent vagyok” (Lev 11,45); „Az az Isten akaratja, hogy szentek legyetek” (1 Tessz 4,3). Ma új utak nyílnak: a nép életszentsége, közösségi szentté válás! Ez azt jelenti, hogy úgy kell szeretned a felebarátod, mint önmagadat. Ha te az életszentségre

törekszel, azt kívánod a többieknek is. Chiara Lubich emlékeztetett egyszer VI. Pál pápa szavaira: „Ezekben az időkben az elszigetelt, rendkívüli szent egyedi alakját bizonyos értelemben a nép életszentségének, a megszentelő Isten népének kell felváltania.” Chiara Luce nem egyedül, nem magától lett szent, hanem a szüleivel, Chiara Lubich-kal és a fiatalokkal megélt kapcsolat által, akikkel megalkuvás nélkül életre váltották evangéliumi ideáljukat. A kis dolgokon kezdve a betegség legnehezebb próbatételeiben is hűséges volt a Szeretet Istenhez, akit kiskorától az első helyre tett életében. Boldoggá avatásának estéjén a VI. Pál teremben megemlékezést tartanak, amely a nép életszentségéről tesz majd tanúságot: nem csak az életét idézik fel, hanem a fiatalok el fogják mondani, hogyan éltek meg az evangéliumot a legnehezebb körülmények között is.

Gabi Ballweg
Fordította: Vizsolyi László

Chiara Luce Badano a betegségén egy kemoterápiás kezelés után.

A BUDDHIZMUS FELLEGVÁRÁBAN

Észak-Thaiföld legjelentősebb buddhista képzési központjába, a *Mahacsulalongkorn Rajavidialaja* egyetem termeibe is csak mezítláb lehet belépni, akár a templomokba vagy a szent termekbe. Diákok és tanárok gyűltek össze az olasz vendégek fogadására, épp a legkedvezőbb időszakban, a száraz évszak-

Utazásának befejező szakaszában Maria Voce február elején érkezett Thaiföldre.

dását a szent dolgokhoz. Bizalommal keresik fel a kolostorokat, és hallgatnak is a szerzetesekre, mert igazságkeresésüket belső fegyelem és askézis kíséri – ez egyszerre vonzó és intő is nekünk, nyugatiaknak.

Ázsán Tong – a théraváda buddhizmus nagymestere az egyik legnagyobb vallási tekintély az országban – 1996-ban találkozott *Chiarával*; barátságuk a későbbiekben négy buddhista-keresztény szimpózium megrendezéséhez vezetett. A legutóbbi

Maria Voce ugyanebben a kiváltságban részesült, ami bizonyítja, mennyire nyitottak éppen a legbefolyásosabb buddhista vezetők Chiara karizmájára, és egyben utal a két jelentősen eltérő vallás közötti mély lelki összhangra. Jó talaja ez egymás megismerésének, a termékeny párbeszédnek éppen abban az országban, ahová már betette lábát a konzumizmus és a globalizáció.

Maria Voce a Katolikus Egyházzal beszélt, céljairól, Jézusról. II. János Pál pápa szavaival élve „tiszteltteljes hírüladásnak” nevezhetjük ezt. Szólt a Szentlélek legutóbbi ajándékairól, az új karizmákról, bemutatta Chiara és a Fokoláre Mozgalom történetét: hogyan fedezték fel, hogy Isten Szeretet, és hogyan értették meg az Ő egységtervét az emberiségről, amelyet az evangélium ír le.

A narancssárga ruhás szerzetesek nagy figyelemmel hallgatták, ahogy a keresztény szeretet jellemzőiről, a kapcsolat mértékéről beszélt: „Ahhoz, hogy be tudjuk fogadni a másikat, a lehető legnagyobb belső teret kell biztosítanunk neki, mindent kioltva önmagunkban” – mondta Maria Voce. Aztán pontosította: „Ez a feltétele annak, hogy min-

ban, amikor a levegő hőmérséklete 28-30 fok, és a páratartalom alacsony.

Csáng Máj 180 ezer lakosú város, a lelki élet egyik legnagyobb központja. Háromszáz temploma elárulja az emberek mély vonzó-

idén zajlott a nagymester kolostorában.

1997-ben az egyetem apátja hívta meg a Fokoláre alapítóját, hogy beszéljen a hallgatóknak. Világi keresztény asszonyról lévén szó, ez óriási megtiszteltetés. Idén

CN (5)

AZ ÉLET DIALÓGUSA

Maria Voce, a Fokoláre elnöke, aki azért ment Ázsiába, hogy találkozzon a mozgalom ottani közösségeivel, a Città Nuova kérdéseire válaszolva elmondta, hogy Chiara Lubich korábbi utazásainak bőséges gyümölcsét találta a meglátogatott országokban. Vocét Japánban a Risso Koszej-kaj képviselői, Thaiföldön pedig buddhista szerzetesek fogadták. Mindenkiben készséget és vágyat talált az együttműködés folytatására.

– Mivel magyarázza ezt a készséget? Chiarával már találkoztak, ezért az ismerkedésünk a kölcsönös kezdeti bizalom légkörében zajlott. Ez a bizalom most

már teljes: maradéktalanul tiszteletben tartjuk egymás identitását, és mindjobban vágyunk az együttműködésre, hogy közösen tegyünk tanúságot.

– Minden egyszerűnek tűnik, ám mégis megmaradnak a problémák a katolikusok és más vallások követői között, sőt, néha súlyosbodnak is. Hol a baj?

– Részünkről nagyobb szeretetre, valóban érdek nélküli szeretetre van szükség irányukban. Sokszor a párbeszéd mögött van egy hátsó szándék, talán csak egész finoman, mégis érezhetően. Ilyenkor a másik fél vagy szóvá teszi ezt, vagy bezárkózik. Szem előtt kell tartanunk azonban, hogy Chiara a vallási vezetők kérésére kezdett párbeszédet. És akikkel együttműködünk, mind azt mondják, hogy kereszténységünk olyan fajta vallásos-

ság, amely nem ellenkezik az övékkel, hanem segíti a találkozást.

– A párbeszéd lenne tehát az elsődleges út Ázsia felé?

– A párbeszéd a mozgalom követőinek az életstílusa – nem csak Ázsiában –, akik az egységet tűzték ki céljukul. Eléréséhez pedig a dialógus, a párbeszéd stílusa a legcélravezetőbb. Egyébként is, nem a különböző vallásokkal vagy a különböző vallások között folytatunk párbeszédet, hanem az egyes emberekkel, bármilyen hitet is követnek. Az élet dialógusa ez, amely nem állítja szembe az embereket, hanem összehozza: képessé teszi a különböző vallások követőit arra, hogy megnyiljanak egymás előtt, hogy közös pontokat találjanak, és együtt éljék meg azokat.

denkiben fel tudjuk fedezni az igazság magvait. Párbeszédben állni azt jelenti, hogy az igazságban szeretjük egymást, és ez az út nem mindig könnyű.” A diákok nemcsak szerzetesek, de egyben mai fiatalok is. Mozgolódtak, mobiloztak, de amikor elkezdődött a beszélgetés, látni lehetett, hogy igazán figyelnek. „Most már másképp látom a keresztényeket – mondta egyikük –, fölfedeztem, hogy milyen nyitottak vagytok. Szerettek bennünket, és kölcsönösen szerethetjük egymást. Ezt tanítják a nagy vallások. És ez bátorít fel, hogy a muszlimokkal is jobb kapcsolatba kerüljünk, és igazi

testvérekké váljunk.”

Maria Voce végül így búcsúzott: „Hálás vagyok, hogy itt lehettem, mert így mindannyi-

unk szíve jobban kinyílik. A vallásközi párbeszéd a kölcsönös megnyílás útja.”

Szerkesztette: Reskovits Ágnes

A kolostor apátja a vipaszana meditáció mestere. A főleg világi keresztényekkel és más buddhista áramlatokkal – a leginkább Kínában, Japánban, Vietnámban és Koreában uralkodó mahájána buddhizmussal – folytatott párbeszéd elkötelezett embere. Ő látta vendégül a IV. buddhista-keresztény szimpózium kétszáz résztvevőjét, amelyet a csang maji buddhista egyetem, a Fokoláre Mozgalom és a japán Risso Koszej-kaj mozgalom szervezett A vallások és a globalizált világ kihívásai címmel.

CHIARA NYOMDOKAIN

Április 23-án magánkihallgatáson fogadta a pápa Maria Vocét, a Fokoláre Mozgalom elnökét, aki beszámolt neki kéthónapos ázsiai útjáról.

„Különleges és rendkívül tartalmas pillanat volt... mély örömet hozott a lelkembe – volt az elnök közvetlen benyomása a találkozás után. – Láttam, hogy mennyire érdeklik a történetek. Mintha már mindenről tudott volna a pápa.”

A külön albumot, amely erre az alkalomra készült, együtt lapozták végig. „Megköszönhettem az áldást, amelyet egész ázsiai közösségünknek küldött, és biztosíthattam hálánkról és elkötelezettségünkről, rámutatva, mekkora elismerésben részesül mozgalmunk az egyházban és a vallásközi párbeszéd terén.”

Mikor szóba került *Chiara Lubich*, a pápa élénken idézte fel emlékeiben a „nagy karizmatikus nő” alakját. Kiemelte, mennyire fontos, hogy folytassák azt az utat, amit ő megkezdett. Hídépítés: így határozta meg a Fokoláre Mozgalom karizmáját. Ezen kívül örömet fejezte ki a felett, hogy a mozgalom tagjai közül tizenhétnek indították el a boldoggá avatási ügyét. Külön kiemelte *Igino Giordanit*, valamint *Chiara Luce Badanót*, akinek küszöbön áll a boldoggá avatása.

Befejezésül azt a megbízást adta, hogy folytassák a megkezdett utat mély és személyes szeretetkapcsolatban Istennel, amelyből minden más szeretet származik, és törekvésük az életszentségre maradjon élő és folytonos.

A kihallgatás a pápa áldásával és üdvözlétével ért véget, amelyet kiterjesztett az egész mozgalomra.

Gustavo Clarià
Fordította: Bartus Sándor

KAPCSOLAT ÖZÖSSÉG ULTÚRA

A Fiatalok az Egyesült Világért Mozgalom idei nyári táborának helyszíne Európa egyik kulturális fővárosa, Pécs volt. Július 8. és 13. között 200 résztvevő érkezett ide, hogy együtt tábozzon. Mottóként három darab „K” betűt választottak: Kapcsolat, Közösség, Kultúra.

Papp Csabór (5)

Kovács Cathor (2)

Volt, aki a vendégszeretetet említette, más arról mesélt, hogy mennyi mindent megtudott a város történetéről. Ez a délelőtti bizonyította, mekkora ajándék a kapcsolat. A kapcsolat, melyből minden születik, mely mindennek az alapja. Délután már konkrétabb vizekre evezünk. Frissítő sport után folytatódott a torna, csak most épp a gondolataink végezték. Környezetvédelem, beszédtechnika, család: e három témában igyekeztünk jobban megérteni, hogyan lehet ajándék a kapcsolat, illetve ezen keresztül hogyan lehetek én magam ajándék a másik ember számára.

Keresve sem találhattunk volna ideálisabb helyszínt Pécs városánál. Hamar világossá vált, hogy a baranyai megyeszékhely ad majd otthont a fiatalok 2010-es táborának. Nem túlzás kijelenteni, hogy az ottani helyi közösség választott minket, az ő gondos, mindenre odafigyelő szeretetük vonzott a kultúra fővárosába sok-sok fiataalt. Fontos nekünk a város, hozzátartozik az ideális táborról alkotott elképzelésünkhöz. A város magában hordozza azokat a lehetőségeket, amelyeket fontosnak tartunk: együttműködés a közösség tagjaival, nyitás a társadalom felé, a politikai élet vezetőinek megszólítása és még sorolhatnánk. Pécs városa ideai szlogenjében a határtalanság szerepel. Mi is ezt a nyitottságot akartuk megvalósítani. Nyitottan a körülöttünk lévők felé, nyitottan egymásra, a táborban mindenki mindenki felé. Így indultunk el.

Kapcsolat. Elhatározásainkat tett követte. A pécsi püspök áldásával és egy országgyűlési képviselő megnyitójával vette kezdetét a tábor. A lécz tehát magasan. Magasan, mint az az épület, ahova első nap a táborozók egy csoportja ment fizikai munkát végezni. Tenivaló volt bőven, nem is tétlenkedtünk. Egy másik csapat gyerekekkel foglalkozott, egy harmadik parkot rendezett és így tovább. Amikor a buszon hazafelé találkoztunk, mindenből dőlt a szó.

Közösség. Egy háló, kapcsolatokból. Az egész évben többször említett mindenki mindenkiért mottó egyik szép állomása lett ez a tábor. A valódi közösség megtapasztalása sokak segítségével. Mindenféle korosztály képviselte magát és mindenki ott adott hozzá, ahol arra leginkább szükség volt. Ínycsiklandozó süteményt, fórumbeszélgetést a politikáról, jóleső frizbizést, gyónási lehetőséget... Lehetetlen eléggé megköszönnünk azoknak a családoknak és felnőtteknek, akik velünk voltak Pécsen. Ez a közösségi modell példa értékű arra nézve is, hogyan lehet együtt szórakozni, kikapcsolódni. Sokak türelme, odafigyelése és szeretete kellett az esti programokhoz. Büfé, táncház vagy a labdarúgó-világbajnokság egyik mérkőzése a kivetítón. A spanyolok duplázásának rengetegen voltunk

tanúi. Az Európa-bajnokság után a világbajnoki címet is bezsebelte az armáda. Nekünk a világ „meghódítására” még várnunk kell egy kicsit, de ha ilyen lépésekben sikerül építenünk ezt a közösségi hálót, már az sincs messze...

Kultúra. Hatalmas dolog, hogy Kídén egy magyar város lehet Európában az egyik kulturális főváros. Csodálatos zenei koncertek, táncházak, irodalmi felolvasások és még ezernyi program. Természetesen ez is vonzott minket, amikor Pécsen választottuk, de leginkább az, hogy felmutassuk az „új kultúrát”, a szeretet kultúráját. Ez a kultúra pedig átragad – mindenkire, aki találkozik vele! Erre kiváló példa a pécsi fiatal, aki az akadályversenyen segített az egyik állomásnál, és annyira megfogta a létkör, hogy aztán minden nap velünk volt. A portás bácsi, aki utolsó nap a diákokat megszegényítő ügyességgel táncolt. A fiatal édesapa, aki hosszú évek után itt értette meg igazán a közösségi lelkiség lényegét, és még hosszan lehetne sorolni a kisebb-nagyobb csodákat. Újabb lépés előre.

Köszönet és hála a tábor minden résztvevőjének, építőjének! A folytatás a küszöbön! „Még egy csepp és kész a tenger. Mosolyogj rám, nézz új szemmel! Holnaptól majd járhat sz bárhol, ne felejtsetd el a pécsi tábor!” ■

Göbel Ágoston

ÖTVENHAT ÖRÖKÖSEI

1956-1996-2006. Az egykori műegytemista, aki egyszerre lett ötvenhat tanúja és krónikása tavalyelőtt megjelent könyvében, „Isten önkénteseinek” magyarországi megemlékezésein találkozik újra azzal a lélekkel, amely 1956-ban – ha csak rövid időre is – de életre hívta a testvériséget. Részletek a bevezetőből.

id. Frivaldszky János

„Hát én egyre kevésbé szívesen olvasok ötvenhatos irodalmat – mondja István bátyám, amikor 2006. október elején szóba hoztam kiadás előtt álló könyvemet. – Valami egészen más tűnik elő belőlük, mint amit én annak idején átéltem.”

Mészáros István bátyám történész, egyebek mellett a huszadik század második felének kutatója. Ő meg én egy templomba járunk. 1994 óta személyesen is ismerjük egymást, amióta résztvevők voltunk az Esztergom-budapesti egyházmegegszínán. Teljesen megértem. Én is így vagyok, még az évfordulós megemlékezésekkel is. 1956. november 4-ének sokkja évtizedeken át tartott, s a negyvenedik évfordulónak kellett eljőnnie ahhoz, hogy egyáltalán elmenjek ilyenekre.

Nem sok öröömöt telt benne. Az egyik helyszínen – ha forradalom, hát legyen forradalom – a haladó hagyományokat vélték ápolni. Zengett a Münzer Tamás-féle parasztháború dala: „Rajta hát, szúrd és vágd, vezesd a parasztsok rohamát”, majd jött a nem kevésbé vérgőzös hátterű Carmagnole, s a többi. Egy másik helyen egy vegyes életkorú, vörös baszk-sapkás kis csapatot konferáltak fel nemzetőrökként, fogalmam sem volt, hogy kik lehettek. Ötvenhatos egy sem lehetett közöttük, már az életkoruk alapján sem.

Aztán keserves-bús tárogatózás kezdődött. „Krasznahorka büszke vára...” Mentem egy helyszínen leodébb. Itt egyetemista fiatalok kísérelték meg felidézni az ötvenhatos tömeggyűléseket, de olyan kulisszahasogató módon, hogy az egésztől elment a kedvem. Végül – már novemberben – egy, az egykori Építők Székházában tartott nemzetközi kongresszuson találtam rá ismét arra a valamire, amit úgy hívok: ötvenhat lelke.

Mi ez az „ötvenhat lelke”?

Akik ezt nem élték át, azok számára mítosz, vagy *narratíva*, olyasmint Csaba vezér hadai az égen, az országot álruhában járó igazságos Mátyás király, vagy a Talpra magyart szavaló Petőfi a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. Az ilyesmiről beszélőket jóindulatúan megmosolyogják vagy ingerülten leintik. Ám ki merem mégis mondani: „nem mese ez, gyermek.”

– Talán mondjuk inkább azt, hogy „ötvenhat pozitív erkölcsisége” – javasolta Zsolt barátom, a fiatal történész, Dömötörfi Tibor mellett egyike azoknak, akikkel erről a kérdésről beszélgetést folytattam. Igen, az is, de a moralitás tud nagyon kicsinyes vagy zord is lenni. Itt viszont olyan jelzők voltak

Bartus Sándor

érvényesek, mint *lelkes, nagyvonalú, vidám, bizakodó, öntevékeny, alkotó, befogadó, szolidáris, dinamikus*, amellet, hogy mindez nagyon is mélyen gyökerezett a történelemben, azaz a múltban. Egyszerre éltük át a szabadságot, az egyenlőséget és a testvériséget. Egyszerre volt annyira ünnepi, mint egy esküvő vagy egy karácsony, vagy mint egy nevezetes évforduló, amikor az esemény szépségét a korábbi hasonló élmények csak emelik; s egyszerre volt annyira izgalmas, mint egy kalandregény, amelyben a következő pillanatban bármi megtörténhet. Amellett, amit átéltünk, egyszerre volt személyes és közösségi élmény.

Az előbb felsorolt jelzőket újra elolvasva egyébként úgy tűnik, hogy egyszerre voltak jelen konzervatív, liberális és haladó értékek. Mindezt persze csak utólag tudom megállapítani, mert akkor mit sem tudtam efféle kategóriákról. S ezek az irányzatok negatív vonásaik nélkül jelentek meg: a konzervativizmus megújulásra képtelenség nélkül; a szabadságtörekvés normarombolás nélkül, a haladás *a múlt végképp eltörlése* nélkül.

Az ötvenhatos forradalomról nagyszámú könyv jelent meg az ötvenedik évfordulóra, meg azóta is. Kronológiák, visszaemlékezések, elemzések, tanulmányok. Fel-tárták igen részletesen esemény-történetét, vizsgálták, hogy mely személyek és csoportok voltak a főszereplői. Részletesen elemezték már a politikusok szerepét Rákositól Nagy Imrén át Kádárig; a human értelmiségét az Írószövetség-től a Petőfi Körig, valamint az „utcaét” a Széna tértől a Corvin közig, a nagyhatalmakét az Egyesült Államoktól a Szovjetunióig. Arról azonban alig esett szó, hogy végül is mi mozgatta meg, mi hatotta át a tömegeket.

A LÉTEZŐ LEGERŐSEBB KÖTELEK

„Isten lesz az erőtök. Isten, Isten, Isten! Visszhangozzék e szavakba nem foglalható név, minden jog, igazságosság, béke forrása. Visszhangozzék parlamentekben, tereken, otthonokban, üzemekben...” – hangzott XII. Pius pápa megrázó rádióüzenete a világhoz 1956. november 10-én az Isten nélküli társadalmak életét látva, a magyarországi események kapcsán.

Chiara Lubich válaszul felhívást intézett a mozgalom követőjéhez:

„Kell lennie egy olyan társadalomnak, amely visszahelyezi Istent az Őt megillető helyre. [...] Isteni erő a világban azok közössége, akiket a létező legerősebb kötélek fűz össze: a kölcsönös szeretet... mely konkrét tetteket jelent és azt, hogy minden szeretetünkkel a testvér felé fordulunk Isten iránti szeretetből. Egyszóval Jézusnak nemcsak a rendházakban, hanem a világban is szükség van olyan tanítványokra, akik hitelesen élnek. [...]

Egy sereg önkéntesre, mert a szeretet szabad. Egy sereg, mert föl kell építeni egy új társadalmat, amelyet az Örömhír újít meg... Ami szépségében és konkrétságában felülmúlja mindazt, amit az emberek valaha is megálmodtak a társadalomról, mert Isten ajándéka az Ő gyermekei számára!” E felhívásra született meg a Fokoláre Mozgalomban „Isten önkénteseinek” a hivatása: világjak teljes odaadással a munkájuk és a családjuk iránt, akik tökéletesedésre töreksenek saját szakmájukban, jelen vannak a társadalomban, az emberi élet minden területén, hogy belülről keltsék életre benne az istenit, belülről hozzanak megújulást. Chiara az első keresztényekhez hasonlította őket. Hamarosan elindult körülöttük az Új Emberiség elnevezésű mozgalom, amely világszerte az egység és az egyetemes testvériség lelkületével járja át többek között a gazdaság, a nevelés, a művészet, a politika, a jog és a kommunikáció világát.

Isten önkéntesei születésük 40 éves évfordulóján Budapesten, az Építők Székházában tettek tanúságot a környezetüket átforgató tapasztalatokról.

2006-ban az 50. évfordulóra 12 ezren jöttek el az egész világról a Budapest Sportaréna. Az 56-os üzenet hangja felerősödött, és a világ minden részéről visszhangzottak Isten önkénteseinek a kezdeményezései, bemutatván az egyetemes testvériség lelkületének konkrét gyümölcseit az őket körülvevő társadalom egyes területein, nevezetesen a gazdaság, a jog, a politika és a kommunikáció világában.

Közben még különös kérdések is felvetődtek: Az a „sokarcú forradalom”, amelynek – Bill Lomax fanyar humorú megfogalmazása szerint – „élményanyaga olyan gazdag volt, hogy a különböző politikai nézetekkel rendelkezők is felismerték a forradalom olyan vonásait, amelyekkel nem értettek egyet” – amely tehát *mindenkéé* volt, aki nem volt ellene –, végül is „*kié*” volt? (...) Kik végül is a forradalom örökösei?

[...]

A forradalom *lelkét* keresem. Miután lélekről van szó, a megszokottnál gyakrabban idézem az események tanúit, továbbá hivatkozom irodalmi és művészeti alkotásokra is. Ezt a lelket valamiképpen meg is szeretném jelezni. Miután pedig ez a lélek a forradalom olyan névtelen szereplőiben – és közöttük – született meg, akiknek még története sincs feltárva, ezt is itt kellett megtennem.

(*Ötvenhat lelke, Kairosz, 2008.*)

EL CAMINO SODRÁSÁBAN

A szeretet zarándoklata Santiago de Compostelába 2010 júliusában, ami közvetlenül és az útitársak által is Istenhez vezetett.

Sudár Balázs

Már két éve érlelődött *Ferentzi Csabában* az elhatározás, amikor egyik barátjától élő és szemléletes előadást hallott a spanyolországi zarándokltról, s idén nyáron végigjárta ő is a *Caminot*. Rövid magyarországi tartózkodása alatt beszélgettünk vele.

Hogyan jutottál az elhatározásra, hogy ezt az immár több mint ezer éves utat bejárd?

Teológiát tanulok Rómában. Idén egyháztörténelem és antropológia órákon hallottunk a zarándoklat ősi hagyományairól, és a szeretteink számára elnyerhető kegyelmekről. Ez alapozta meg a végső döntést, hogy a nyári szabadságom három hetét erre fordítsam. *Gyula* öcsénk 2008-ban erőszakos bűncselekmény áldozata lett. Egy belső hang arra biztatott, hogy a frissen megismert és az Egyház biztosította kegyelme-

ket, az egész út fáradságát érte és családjáért ajánljam fel.

Bartus Sándor

Az útitársak?

Kezdetben a baráti körben és a Fokoláre közösségében is lelkesedtek az ötletért, többen el akartak jönni, végül aztán egyedüli induló maradtam. A magánytól azért nem

féltem, mert az előrejelzések egymillió zarándokról szóltak Santiagóba érkezésem idejére. Ez a nap ugyanis, július 25-e Szent Jakab apostolnak, Spanyolország védőszentjének az ünnepe. Így, hogy „hivatalosan” nem voltak társaim, még nyitottabb lettem minden találkozásra. Megfigyeltem, hogy amióta két éve a római máriapoliban élek, fontosabbá vált a magyar identitásom, mint amíg itthon voltam. Folyamatosan tapasztalom, hogy magyarként és fokolarinóként vagyok ajándék a nemzetközi közegben. Ez itt a *Caminón* még hangsúlyosabbá vált, mert ha egy találkozást, ismeretséget elszalasztottál, az alkalom nem tért vissza soha. Ezért a zarándokkalapomra és a hátizsákomra is tettem egy kis nemzetiszínű szalagot. Így azzal a sok hazai és határon túli honfitársunkkal, akikkel összeakadtam, rövid néhány perc alatt mély és fontos témákat érintő beszélgetések alakulhattak ki.

Milyen gondolatokkal vágátal neki az útnak?

Az alapmotívum a már említett felajánlás volt Gyula testvéremért. A kaland- vagy teljesítmény része is érdekelt, rövid idő alatt még soha nem gyalogoltam ennyit. Tehát jó kis testi-lelki kalandra készültem, nyitottan arra, amit a környezet, a társak, és főként Isten mondani akar.

Így utólag azt vettem észre, hogy *El Camino* és a konkrét élet valahogy egymás leképezései: az eddigi életed, tapasztalataid segítenek az úton, és amit ezekben a napokban megérsz, tisztázol, megtanulsz, azt egyenesen az életnek tanulod. Maga az út ott van a helyén már több mint ezer éve – ez a statikus elem –, de a valódi események egy nagyon élő dinamikában zajlanak: a zarándok, a társak, a táj és az Isten országa alkotta térben. A te életed veled jön létre minden pillanatban, egyedi és megismételhetetlen – még te magad sem tudod megismételni. A *camino* minden lépéssel benned épül, és figyelni kell nagyon, mert kétszer ugyan-

Jeruzsálem és Róma után Santiago de Compostela a keresztény zarándoklatok egyik legfontosabb célpontja. Az „idősebb” Jakab apostol, akinek a holttestét a legenda szerint közvetlenül a halála után hajón hozták Jeruzsálemről Észak-Spanyolországba, a tanítványok legfelsőbb köréhez tartozott. Sírjának holléte évszázadokra feledésbe merült, csak 813-ban fedezték fel újra, s mivel a legendában csillag jelezte a sír helyét, *Campus Stellae*-nek nevezték el a területet, innen ered Compostela neve. Santiago pedig Szent Jakab spanyol nevéből ered (Santo Iago). A zarándokok védőszentjét többnyire kezében vándorbottal, vállán tarisznyával, kalapján kagylódísszel ábrázolják. A kagyló a compostelai búcsújárás igazoló jelvénye. A Szent Jakab-út Pireneusoktól Santiagóig vezető része 1993 óta a világorökség része.

Idén augusztus 5. és 8. között rengeteg spanyol fiatal látogatott Santiago de Compostelába, hogy együtt ünnepeljék a Szent Jakab-évet, és közösen készüljenek a 2011-es madridi Ifjúsági Világtalálkozóra. XVI. Benedek pápa november 6-án szintén felkeresi Santiagót.

Másnap pedig Barcelonában felszenteli a *Sagrada Família* templomot, Antoni Gaudí 1882-ben épült remekművét.

II. Kallixtus pápa rendelkezése óta (1120) Santiagóban minden olyan év szentév, amelynek során július 25-e, Szent Jakab apostol ünnepe vasárnapra esik. A legutóbbi 2004-ben volt, amikor mintegy 12 millióan keresték fel az apostol

síriát. A 2009-es év statisztikája szerint 120 ezer zarándok gyalogosan, 24 ezer kerékpárral, 341 lóhátán, 39 pedig kerekesszékekben tette meg az utat.

Forrás: Magyar Kurír

ott nem haladsz el. A fölfedezés, a meglepetések, a rácsodálkozás végig kísérték mind a 700 kilométeren. Amikor nekiindultam frissen, tele energiával, szinte száguldottam az ösvényen, amit mi az Alföldön simán dülőútnak nevezünk. Egy-két óra után kezdtem rájönni, hogy ez így nem lesz jó, meg kellene találni a táj, az ember, az egész napos táv és még sok további szempont fényében is azt a sajátos menetstílust és ritmust, ami összhangot teremt, tartható, és megadja a lehetőséget a kapcsolatok építésére is. Ebből alig néhány órával később kifejlődött a gondolat, hogy az érintett települést, régiót, jobb állapotban hagyjam magam mögött, mint érkezésem előtt volt. Első pillantásra elég abszurdnak tűnt, aztán rájöttem, hogy van sok lehetőségem: ne dobjak el semmit, főleg, ha műanyag, köszöntsem a helyieket, kívánjak szép napot, ne tegyek semmi olyat, aminek nem örülnének, köszönjem meg, hogy

üzemeltetik a közutakat, a szállásokat, nyitva tartják és őrzik a templomokat... Erőt adjak a zarándoktársaknak, mosolyogjak, emeljem a *Camino* légkörét, hogy sugározzon valamit kifelé.

Régi meggyőződésed, hogy igazán emberré válni csak Istennel és az emberrel párbeszédben sikerülhet. Ennek egyik kiváltságos pillanata lehet a Camino?

Nagyon meglepődtem, amikor kiderült, hogy mennyien vannak, akik Istennek vetett hit nélkül, sőt harcos tagadóként is belevágnak. – Úgy meg mi értelme van? – szólalt meg bennem őseim józan paraszti esze. Néhány nap után azonban fölidéződött egy régebben hallott párbeszéd: – Én nem hiszek Istennel... – Nem baj, attól még Isten hisz benned! – Sokszor derült ki, hogy az a derék, becsületlen nem hívó fülig benne van az Istennel való párbeszédben az élete

Ferenzi Csaba fotóalbumából (2)

értelméről, céljairól, a megoldandó problémáiról, amik persze pár nap kemény gyaloglás után, valahogy teljesen másképpen tűnnek fel, mint az otthoni kényelemben. Báttran állítom, hogy mindenki belekóstol a neki megfelelő szinten ebbe az emberi fejlődési dinamikába, és „emberebb emberként” jön le a *caminó*ról, mint ahogy nekivágott.

Melyik pillanatot nevezné a legnagyobb élménynek?

Bár az első napokban óránként 5-6 kilométeres sebességgel haladtam, az utolsó 5 kilométert körülbelül 3 óra alatt tettem meg. Sem megállni, sem továbbmenni nem bírtam szinte. Péntek kora délután volt, hőség, szomjúság... A város élte a maga életét, senki még csak egy pillantásra sem méltatott; a belső, élő párbeszéd Istennel megszakadt. Mintha egy

szűkülő sötét alagútba mennél befelé, és a végén egy fekete lyuk vár... a halál. Lassan kezdett leesni, hogy Jézus részesít – ha kicsiben is – a szenvedésében, a keresztút érzéseiben. Ha be akarom fejezni Gyuláért ezt a zarándoklatot, menni kell előre, és nincs is más út. Át kell menni ezen is, senkit sem hibáztathatok érte, én magam határoztam el, a saját döntésem következményeként vagyok pont most, pont itt, pont ilyen állapotban. Betámolyogtam a tere a székesegyház elé és eldőlttem, mint egy zsák. Jézus körül jártak a gondolataim: vajon hogyan sejtette meg a Getszemáni kertben a kereszt és az elhagyottság elkerülhetetlenségét. Átéreztem, mennyire nem a rómaiak, Pilátus, illetve a zsidók gonoszúsága, kegyetlensége lehetett a közvetlen ok, hanem Isten szeretete, amivel szabadon

eldöntötte, hogy megszabadítja az emberiséget. És itt szinte robbant bennem az ünnep. Jézus értünk ment át ezen, vállalta az elhagyottságot, meghalt és föltámadt, és ott van stabilan a természetfelettiben, és itt közöttünk is az egyházban. Sok nagy lélek, köztük *Chiara* is átment ezen.

Egy kis elővételezése lett ez a pillanat a halál elkerülhetetlenségének és kegyetlenségének, a föltámadt Krisztussal való egyesülés örömeinek. Amikor sikerült bejutnom a székesegyházba – nem is olyan egyszerű –, a kezdődő zarándokmisén éppen azt a „Resusido, föltámadott...” kezdetű dalt énekelték, amit a gyaloglás során elég sokat dudorásztam. Mivel az úton többször elmélkedtem a júliusi életigét, azonnal tudtam, hogy ez a tapasztalat az a gyöngyszem, amit kerestem. ■

A VACSORAVENDÉG

Hogyan tudta legyőzni egy idős asszony a gyengeséget és a magányt a szeretettel. Október elsején, az idősök napján tudjuk, kikre kell gondolnunk.

Eljött hozzám egy idős asszony, mert szüksége volt valakire, akinek kiöntheti a szívét. Négy családosa van és sok unokája. Egyedül él, a férje meghalt, de tele van energiával, így aztán sok mindennel elfoglalja magát. Jó keresztény, ez rögtön kiderült.

Am gyakran – így mondja – nem kell a gyermekeinek. „Az az érzésem, hogy néha az idegeikre megyek, pedig soha semmit nem kérek tőlük. Meghallgatom a bajukat, és mit kapok cserébe? Közönyt, néha durvaságot. Mit csinálnak?”

Természetesen megértem. Az ő baja a magány. A mindene a család, de soha nem törődött sem a szomszédokkal, sem a plébánián a többiekkel. Már-már azt válaszolom neki, hogy ésszel kell szeretni. Nem lehet bármikor bármibe beavatkozni. Aztán hagyom, hadd öntse ki a szívét, hadd legyen az enyém is mindaz, ami bántja. Végül ő maga jön rá, és ki is mondja, miután megszabadult a sok keserűségtől: „Talán túlságosan is szoros volt a kapcsolatam a fiaimmal. Rájuk kényszerítettem a gondolkodásmodomat, és most azt hiszik, hogy ellenőrizni akarom őket. De olyan egyedül vagyok. Néha már meg sem terítek a vacsorához.”

Nézek rá csendesen, aztán megkérdem: „Biztos, hogy egyedül van? Ismeri Jézust, nem?”

Csendesen bólint. „Akkor miért gondolja, hogy egyedül van? Ha

akarja, ő mindig együtt van magával, még vacsora közben is.”

Csak néz rám kérdően. „Próbáljon meg úgy teríteni, mintha vendéget várna. Amikor hálát ad, gondoljon Órá, aki azt mondta: »Nézd, az ajtóban állok, és kopogok. Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, és velem eszem, ő meg velem.« (Jel 3,20)»

Nagyon megrendítik ezek a szavak, köszönetet mond érte.

Egy hónap múlva levelet kapok tőle, tele örömmel: „Mindig eszembe jutott, hogy odategyek egy terítéket az asztal túloldalára. De elhessegettem a gondolatot. Ezúttal megfogadtam a tanácsait, és tényleg megváltozott az életem. Most már nem akaszodom a gyermekeimre, ők meg gyakrabban meglátogatnak. Régen mindig szomorúnak láttak, most örülnek, hogy mosolygós vagyok.”

Későbbi levelében ezt írja: „Megérettem, hogy az élet apró dolgai-
ban is gondolni

kell arra, hogy Isten gyermekei vagyunk, aki végtelenül szeret bennünket. Amikor eljön az étkezés ideje, megterítem az asztalt, ki-kapcsolom a tévét. Megosztok Vele mindent, ami a szívemben van, és érzem, hogy meghallgat.”

Matteo Silvi

Fordította: Aranyi Krisztina

Bartus Sándor

HA A SZÍVÜNK AKADÉKOSKODIK

Minden évben egy napot (ilyen keveset!) a szívünknek szentelünk: szeptember 24. a Szív világnapja.

Bizony, szép dolgok derülnének ki, ha szigorú ellenőrzést tartana a diktatórikus törvény, amely szervezetünket fegyvelmezetten dolgoztatja! Ne adj' Isten, hogy szerveink éppen általános sztrájkot tartanak a rengeteg „szociális igazságtalanság” miatt, ami éri őket fáradhatatlan és csendes munkálkodásuk során. Sokan munkanélkülivé váltak, ami jelentős kárt okoz az egész szervezetnek. Mások épp ellenkezőleg, a kegyetlen és gyakran értelmetlen túlmunka miatt kerülnek veszélybe. Nincs mit tenni: ha egyesek nem dolgoznak, a többieknek kell helytállniuk.

A munkanélküliek sorában találjuk az izmokat (helyüket a gépek vették át); a tüdőt (most ernyedten piheg a karosszék krónikus kényelmében, amely visszafogja a sportolni vagy túrázni vágyókat). Itt találjuk a hideg-meleg szabályozó központunkat (szolgálatából felmentették a modern fűtésszabályozó és légkondi berendezések).

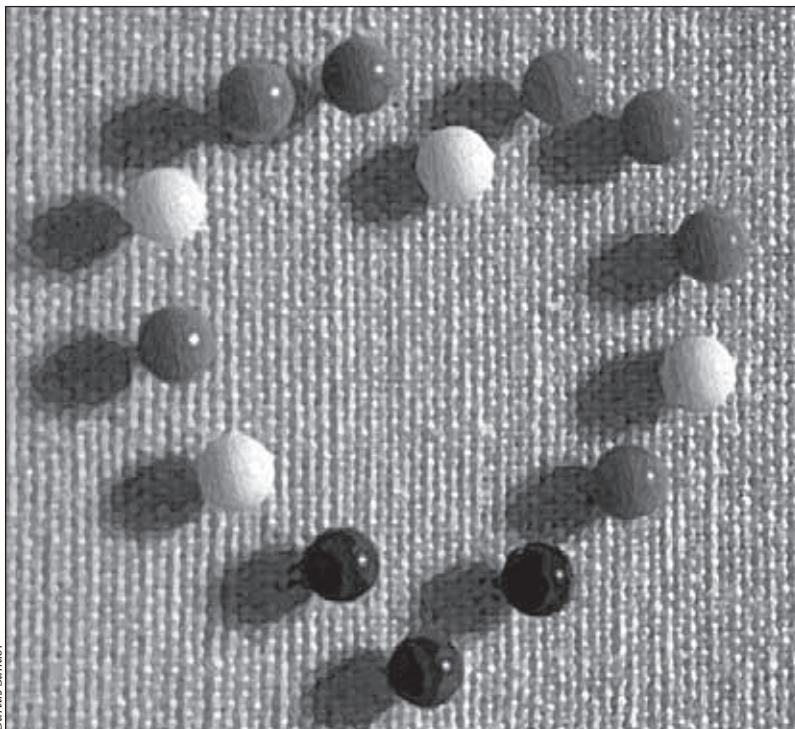
A munkanélküliség rossz. Ám – akár emberekről, akár a szerveinkről van szó – még rosszabb azoknak, akiket a sok munka nyomorít meg.

Ha a szívünk beszélni tudna... nem „dalolgatna”! Higgadtan és jól nevelten ugyan, de tiltakozna a maga és mások nevében: „Tudod, kedves gazdám, én évek óta hűségesen szolgállok. Nem is kívánok mást, minthogy még hosszú ideig szolgálhassalak díjmentesen, ahogy eddig tettem. Szépen kérelek azonban, te is tedd meg, ami rajtad áll. Nem is gondolod, mekkora erőlködésembe kerül feldol-

gozni ezt a mértéktelen evés-ivást. Aztán látnád csak a májad, ahogy meggyötörted szegényt! És nincs egy perc nyugtunk, vég nélkül fáradozunk... Mi volna, ha neked is egy hatalmas teherrel a hátadon kellene munkába járnod, és soha se rakhatnád le, még akkor sem, amikor alszol! De még ez is kevés volna, mert nekem például az artériáim is kikészülnek idővel! Az érfalak lassacskán elveszítik rugalmasságukat, lerakódások, csomók jelennek meg rajtuk. Ami oda vezethet, hogy egyszerűen eldugulnak, vagy kipukkadnak. Mondd csak, kedves gazdám, nem tudnád egy kicsit fegyvelmezni magad az étkezésben? Aztán, amin még csodálkozom, hogyan tudsz ennyire keresztbe tenni a vérkeringésemnek! Minden vért a fejedbe kell, hogy küldjek, ahelyett, hogy az izmokkal összehangoltan dolgoztatnál. Ez az oka az elnehezülésnek és a rossz emésztésnek. Bár csak mozognál többet! Egyébként is, az a vér, ami ilyenkor az agyba áramlik, cseppet sem jó vér! Majdnem mindig ártalmas az amúgy is kényes agysejteknek. Sajnos így van, de te nem adsz módot arra, hogy feltöltszem oxigénnel, mert visszatartod a tüdőt, és így nem tud segíteni! Pedig szívesen megszabadulna a beleivódott szmogtól és minden szutyoktól, ha úgy lélegeztetnéd, ahogy kellene! És ne dohányozz, ha lehet! Inkább dolgoztasd meg az izmaidat: így újra áramlásba jön a perifériákba szorult, ellustult vér, és ezzel nem csak nekem okozol könnyebbéget, hanem a májnak és az agynak is. Mindannyian örülnék a nagyobb szabadságnak és igazságosságnak! Vagy tényleg azt akarod, hogy addig akadékoskodjunk, amíg fel nem fogod végre a helyzetedet?!”

*Egidio Santanchè
Fordította: Bartus Sándor*

Egészségünk

Bartus Sándor

NEM ÉRTEM ŐKET

Gyermekeink világa

A mai fiatalok éretlenek, kelletlenek, felelőtlenek... Nevelőtanárr vagyok, és nagyon sok éves munkával a hátam mögött sajnálattal tapasztalom, hogy a kamasz fiatalok zöme önállóan, saját életét alig-alig tudja kézben tartani. Ön még hisz bennük?

M. B.

Köszönöm ezt a levelet és az őszinteségét, ami a szavaknál is jobban tanúskodik a nevelés iránti szenvedélyéről. Minden bizonnyal ez vezette arra a megállapításra, hogy a mai fiatalok mennyire megváltoztak a korábbiakhoz képest. Csak egyetérteni tudok a ránk váró társadalmi kockázatokat illetően.

Ha bekapcsoljuk a televíziót, majdnem minden nap gazdasági és pénzügyi válságról hallunk – minden családot érintő témákról –, ám ritkán hallunk nevelési problémákról és kockázatokról, a pedagógia kiüresedéséről, pedig nyakig elmerültünk már benne.

A fogyasztói szemléletnek, amely mindent azonnal birtokolni akar, haszontalannak bizonyulnak a hosszú távú befektetések az olyan következetes nevelési tervekbe, amelyek a fiatalok igazi igényeire válaszolnak: hogy megvessük a biztos alapjait a jövőjüknek.

Miguel Benasayag és Gérard Schmit, két francia pszichiáter *Szomorú szenvedélyek korszaka* című könyvében nagyon jól felvázolja azt a kockázatot, amelyben a mi fiataljaink élnek. Jövő nélküli, rövid távú és múltékony tervekkel rendelkező személyeknek írja le őket, öntudatlanoknak és céltalanoknak.

A társadalmat átjárja egy általános rossz közérzet, amely sokakat a reménytelenségbe taszít. Széles körben elterjedt a világban valamiféle általános bizonytalanság,

fenyegetettség-érzés, amely sokakat bezárkózásra készítet és védekezésre egy olyan ismeretlen félelem ellen, aminek nem is tudja az okát, amit nem is tud meghatározni.

Összességében azonban nyilvánvaló, hogy fiataljaink problémái a nyugati modern kultúra visszatükröződései, aminek az alapja a tárgyra és a birtoklásra épülő, jövőbe vetített remény.

Mit tehetünk hát? *Luigi Giussani*, a kiváló nevelő szerint egy olyan társadalomban, amely még számol a jövővel, fontos hinni, befektetni és remélni. Ez a válasza azoknak, akik csak a nevelés veszélyeiről szónokolnak. Meg kell tenni mindent, és fel kell hívni a figyelmet egy olyan hosszú távú nevelés szükségességére, amely magában hordozza a testvériességet, az önzetlenséget, a türelmet és az emberek közötti közösséget magvait.

Hogy mindezt megtehesük, szükség van türelmemre, de még inkább arra, hogy ne álljunk meg

fiataljaink rossz tulajdonságainál, inkább lássuk meg bennük azt a személyt, akivé lenniük kell. Olyan emberekké kell válniuk, akik képesek a szeretetre, hiszen azért születtek, hogy szeressenek.

Ezio Aceti
Fordította: *Sudár Beáta*

MINTHA ÖRÖKKÉ ÉLNÉNK!?

A testápolásnak soha nem volt még ekkora kultusza, mint ma a nyugati társadalomban. Hihetetlen, mekkora üzlet van benne, és micsoda forgalmat bonyolít ez az iparág: a mindenféle termékek, masszázs, *beauty farm*, plasztikai sebészet, fitnesz, bronzárium, fogyasztó készítmények, és egyéb szolgáltatások piacán. Káprázatos, milyen folyamatosan nő a kereslet iránta.

Ennek a kultusznak megvan a maga szertartásai, liturgiája; vannak templomai és papjai.

Észnél kell lennünk azonban! Ha jól megfigyeljük a jelenséget, látjuk, mennyire bonyolult kérdésről van szó, és mennyi az árnyoldala. Először is: mi csak a saját

testünkre, a magunk testápolására gondolunk, meg azokéra, akiket szeretünk. A mások teste csak akkor érdekel, ha szép és fiatal, egészséges és vonzó.

A konzumizmus bizony egyre inkább vallássá válik, és örök életet ígér. Valahogy így: az autóm néhány hónap múlva elöregszik, ám vehetek egy ugyanolyant – azt az illúziót keltve, hogy az autóm örökké új lesz. Ugyanez vonatkozik minden termékre, és a testünkre is: a kezelésekkal, testápoló szerekkel, műtétekkel szeretnénk legyűrni az időt és az öregedést.

Mégis elérkezik előbb-utóbb a betegség, a leépülés ideje, és a fogyasztói szemlélet, a konzumista kultúra nem segít rajtunk. Mert rosszálló szemmel nézi, félreteszi

a beteg, a gyöngye, a csúnya és az öreg testet. Nem akar tudni róla. Például nem látunk többé halottas meneteket a városban. Gyermekkoromban, ahol nevelkedtem, körülvevett az élet, a születés és a halál valósága. Otthonainkba fogadtuk az életet, de elfogadtuk a halált is. Velük együtt nőttünk fel, mintegy kiegészítettük az élet és a halál dimenziójával egyszer s mindenkorra.

Érdekes módon ugyancsak a testi lét kizárása köszön vissza a közösségi oldalakon, a világhálón. Ha valaki csak arra szorítkozik, hogy kitalált, mesterségesen felépített személyekkel találkozzon a virtuális térben, ugyanakkor elkerüli a hús-vér embereket a maguk bonyolult és ambivalens valóságukban, akkor ezek a ragyogó találmányok jó meszszire röpíthetnek attól, ami emberi, mert aminek nincs teste, az nem lehet emberi.

A testünk árulja el legelsőnek, hogy mik vagyunk, és hogy térben, időben élünk. A testünk különböztet meg minket valójában egymástól, és fedi fel előttünk és a többiek előtt a korlátainkat. Vagyis egyazon éremnek a két oldalán találjuk a testimádókat és azokat, akik eltaszítják a testet. Mindketten abban az illúzióban élnek, hogy meglehetünk a nélkül is, hogy számot kelljen vetni a magunk és mások törekenységével, halandóságával.

Luigino Bruni

Fordította: Bartus Sándor

ZAVARBA EJTŐ KÍSÉRLET

A Nap aggódva szólt a csillagokhoz és a Holdhoz: A földön veszélyes kísérletet végeznek; néhányan komoly változásokat akarnak bevezetni az égben. Talán nincs elég javítanivaló a földön, hogy most még az égben is zavart kelljen kelteni? Vajon mi a céljuk a 4. d osztályosoknak, akik telerajzoltak és teleírtak egy csomó rajzlapot, és színes lufikon feleresztették az égbe? Ezek a gyerekek ki akarják nekünk találni, hogyan lehet megváltoztatni azt, ami időtlen-idők óta változatlan?

Az égen – a göndör hajú kislány szerint – sokszínű csillagoknak kellene tündökölniük, hasonlóan az emberiség nagy családjának gyermekeihez: sárgáknak, szőkéknek, feketéknek...

Az utolsó padosorban ülő kisfiú azt kéri, hogy a hullócsillagok tüzes betűkkel írják fel az égre a szót: BÉKE. Hogy békében akarjanak élni az emberek éltük minden napján! Az égből áldott esőként aláhulló békéről egyébként sok nebuló ír, mert a gyerekek jó érzéssel ismerik fel, hogy mi a helyes tennivaló.

A csillagoknak jutna az a megtiszteltetés, hogy felfesthetik a világ országait a mennyboltra – legalábbis erről álmodozik egy bengáli kislány. Mert így hazatalálhat minden kisgyerek, újra ráelve messzi otthonára, ahonnan családjának el kellett vándorolnia.

Egy másik kislány szívesen választaná legjobb barátjának az eget, mert nagyon egyedül érzi magát. Akkor biztos sokat tudnának beszélgetni egymással!

A Nap, a Hold és a csillagok mosolyognak csendesen, és égi könnycseppeket hullatnak a földre. Van szívük nekik is! Az ám!

De mi ez? Vidám énekhang hallatszik fel az égbe. Kik énekelnek és táncolnak erre a szép zenére? Felsorakoznak, hogy lássák mind a kis negyedikeseket. A csillagok vibrálni kezdenek, és együtt ringatóznak a bolygókkal és a szivárványködökkel. A Nap elegáns és előkelő meghajlással táncra kéri a Holdat. Ők ketten: akárcsak az ég királya és királynője. Nahát! Pontosan ez volt az egyik 4. d-s gyerekek kívánsága!

Annamaria Gatti
Fordította:
Bartus Sándor

mai mese háromtól kilencvenkilenc éves gyermekeknek

Új város füzetek **nevelés**

Szülőknek, nevelőknek.

Sorozatunk első kötetében keresztény pszichológusok válaszait gyűjtöttük össze minden nap felmerülő nevelési kérdésekre a gyermekvárás korától a serdülőkorig, Tomka Ferenc egyetemi tanár ajánló, bevezető gondolataival.

A füzet megrendelhető a szerkesztőségben.

Ára: 800 Ft

ujvaros@fokolare.hu tel.: 06-1-328-0784

Amint az Atya szeretett engem

365 gondolat

A második kötet megjelenésével teljessé vált az a gyűjtemény, amely a pápaság évére készült.

A keresztény lelkiség régi és mai mestereinek írásából merítve a II. Vatikáni zsinat tanítását közvetíti a pápaságról.

A könyv eddig 17 nyelven jelent meg. Kapható az egyházi könyvesboltokban.

ÁRA: 1500 Ft kötetenként

Megrendelés és információ:
ujvaros.konyv@fokolare.hu
Telefonon: 30/436-6635

AVATAR(OLÁS) A MOZIKBAN

Egy deréktól lefelé megbé-
nult háborús veterán a távoli
Pandorára utazik. A bolygó lakói,
a Na'vik az emberhez hasonló faj
– de nyelvük és kultúrájuk felfog-
hatatlanul különbözik a miénk-
től. Ebben a gyönyörű és halálos
veszélyeket rejtő világban a földi-
eknek nagy árat kell fizetniük a
túlélésért, de nagy lehetőséghez

is jutnak: a régi agyuk megőrzé-
sével új testet ölt-
hetnek, és az új test-
ben, egy idegenlény szemével
figyelhetik a kö-
rülöttük lévő vad világot... Ki
ne hallott volna James Cameron
filmjéről? Az Avatar című al-
kotást több mint negyven hete

folyamatosan játsszák a hazai
mozik, hatalmas az érdeklődés.
Hamarosan a boltok polcaira
kerül a bővített kiadást tartal-
mazó DVD is. Mi lehet az oka,
hogy ekkora figyelem kíséri ezt
a mozifilmet? A válasz a külön-
leges és páratlan technikai meg-
oldásokban keresendő. A film
elkészítéséhez James Cameron
és csapata kifejlesztett egy kü-
lönleges háromdimenziós ka-
merát, amely tulajdonképpen
két kamerából tevődik ösz-
sze. A két lencse funkciója az
emberi szem térbeli látásának
utánzása. Ezzel a technikával
a rendező úgy tudta leforgatni
a filmet, hogy a felvett tárgyak,
színészek valódi háromdimen-
ziós képét kapjuk eredményül.
Ez a háromdimenziós kamera
egy virtuális kamera is egyben,
vagyis számítógépekre csatla-
koztatva valósídejű képet képes
alkotni, és a színészek egy virtu-
ális térben folyamatosan látha-
tók. Több filmkritikus ahhoz

a jelenséghez hasonlította a
mostanit, mint mikor a néma-
filmet felváltotta a hangosfilm.
A néző immár nemcsak kívülről
szemléli a vásznon történetet,
hanem azok részévé válik. Az
Avatar tehát forradalmi válto-
zás elindítója a filmművészet-
ben, példáját máris újabbak
követik. Az alkotás tartalmi ré-
sze ugyanakkor erősen megosz-
totta a közvéleményt. Többen
bírálták a panteista világnézet,
az óriási gyártási költségvetés és
a nem megfelelő korhatáros be-
sorolás miatt, amely gyermekek
számára is elérhetővé teszi a fil-
met. Valóban az szolgálná legin-
kább a hetedik művészetet, ha a
fantasztikus látvány megfelelő
tartalmi mélységgel párosulna.
Ezen az úton érettséggel és a né-
zők iránt érzett felelősséggel lehet
továbblépni. Bízunk benne, hogy
az új technika használói ebbe az
irányba haladnak majd, mindany-
niunk szórakoztatására.

Göbel Ágoston

KERESZTREJTVÉNY

Megfejtendő: Elisabeth Leseur üzenete „Gondolkozni szép, ... függ. 1. a hozzátartozó vízszintessel és a vízszintes 11.”

Vízszintes: 1. Kortyolgat 8. Méhek készítik 12. Hamis (hang) 13. Kötőszó 14. Dédapó egyneműi 15. Néma nóta! 17. Káté! 18. Beszélgetések köznapiasan 21. Uszodai víz is ilyen 22. Ital 24. Végtelen bot! 25. Közösség egyede 26. Csodálkozó 28. A harmadik ismeretlen! 29. Hangulatos 31. Zamat 32. Valaminek a megjelölésére használt szó 34. Franciául segít 36. Végtelenül vidám! 38. Egymás melletti elhelyezkedés 40. Kielégítően 41. Északi emberek

Függőleges: 2. Lágyan tapadt 3. Össze-vissza néz! 4. Böven odafolyik 5. Földtan 6. Őszövetségi főpap 7. Tempus 8. Tölgyfa termése 9. Létezett 10. Kettős betű 16. Telemi Sámuel 19. Meggyőz 20. Nem verses írásmű 22. Bánat 23. Kis Olivér 26. Hálával emleget 27. Kenyérből franciául 30. Össze-vissza szeli! 33. Fordított bódé! 35. Épület maradvány 37. Végtelen mese! 38. Eleinte síel! 39. Végtelen róna! 42. Kettős betű 43. Ikra közepe! 44. Szabadba 46. Bor 47. Tonna

Előző rejtvény megfejtése: „Minden ember egy külön világ, itt csak egy segít, a szeretet hídja.”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				9			12		
13		14			15	16		17	
18		19							20
21							22	23	
24		25			26	27			
28		29			30			31	
32	33			34			35		
36			37			38		39	
40			41	42		43			44
45		46					47		

új város

az egyetemes testvériség építője

ELŐFIZETÉS
1 ÉVRE
4500 Ft

1989 óta az Új Város, 36 testvérlapjával együtt a világ minden táján pozitív hírekkel látja el olvasóit, az egység szemszögéből bemutatva a kultúra, a párbeszéd vagy a vallási élet eseményeit.

új város

Előfizetési díjak 2011:

1 évre: 4500 Ft

Fél évre: 2500 Ft

Előfizethető a
következő címen:

1163 Budapest,
Kisterenye u. 54

vagy e-mailben:
ujvaros@fokolare.hu

AKCIÓ!

2010. december 20-ig
beérkezett előfizetések mellé
a Nevelés füzetet adjuk
ajándékba.